

Родословието на човека

Ани Безант

Предговор

“Няма религия по-горе от истината!”

Човечеството никога не е било лишавано от духовни учители, грижещи се за неговото посвещаване и еволюция. Теософското общество също получава своето низпослание от Великите посветени, за да създаде Всеобщо братство, да даде основни закони, духовни тези, етични нормативи и чисто метафизични идеи, като върне на света не забравеното, а окултното, мистичното знание от всички векове. Теософията и като философия, и като учение претендира за всемирност с една вложена и демонстрирана тайна: задачата да подготви човечеството духовно, мисловно и физически за приемане на нова Духовна вълна, за просвещението, което има да извърши новият Миров учител.

Както човечеството в дългия път на своето развитие започва в един момент да губи духовната реалност и става все повече пленник на земните си усещания, така в хилядолетното си живеене и официалните религии постепенно оставят ритуала без първоначално вложената му енергия, без тайнствеността на посвещението, а самите тайнства се свеждат до външни формули. И когато религиите се формализират в церемониите, се явява необходимостта от нови учения и религии, от нови знания за човечеството. Идва нуждата от теософията[1] - богомъдрието, защото животът се е превърнал от знание за Бога в знание за земния живот.

Ние имаме съзнание дълбоко в себе си за ценности, но извършваме привидно живеене на вечността; вярваме, че сме деца на самия Бог, защото не можем да се отречем от присъствието Му у нас, но не реализираме божествената си същност. Когато се загуби тайното знание, когато се загуби богомъдрието, остава човекът, който само декларира, че е Божий. Затова на човечеството след индийските мъдрости, след будизма, дори след християнството отново му се напомня, че има една стълбица, по която всеки трябва да се осъществи като син на Бога. В това е смисълът на религиите и те точно това вършат, но всичко в края на краищата се покрива с прах и трудно пропуска вълните на промяната. В отговор, както казах, се появяват окултните учения, мистериите, мистичните церемонии, които ни връщат изворни истини. Така и теософията (която хилядолетия в подмолието на човешкото битие е слагала струите си за пробуда) през миналия век се връща на живот, защото живата вяра в официалната религиозност се формализира и губи своята същина. Необходимостта от знания е толкова зряла, че Великите посветени на Всемирното бяло братство извикват и благославят свои представители на Земята да направят ново огнище, да издигнат нова клада на духовна пробуда.

Теософското дружество е създадено на 7 септември 1875 г. в Ню Йорк. Знайни са имената на учредителите, но две са личностите, белязани със знака на сътворители, на основатели по благоволение: Елена Блаватска и полковник Хенри Олкът, който е избран за негов пръв председател. Както свидетелства самата Блаватска, една от големите учителки на човечеството, Теософското дружество се появява по директива на нейния Учител, който я напътства във всичките й начинания.

Теософията не скрива от погледа на хората с различни религиозни убеждения, че приема законите на прераждането, кармата и еволюцията. И точно тогава е благодатно времето мнозина да израснат, да се освободят от своето незнание. В знака “змия, захапала опашката си”, който е елемент в печата на Теософското дружество, са скрити тези закони, с него е опазено и учението на офистите - поклонниците на змията, т.е на мъдростта. Мъдростта като принцип и метод на знание винаги е била жива в паметта на човечеството (често се говори за мъдреците на древността; и невръстният Иисус учудва със знанието Си мъдреците в храма). Но за Мъдростта не като присъствие в отделния човек, който може да я поднесе със слово, а като Мирова духовна вълна, която ще обгръща човечеството, никога не

се е говорило. Това е липсвало в битието ни и теософите слагат предпоставките за Учението на Мъдростта в страниците на своята вяра. В тези страници те вписват древното знание, защото без това знание остава само сухотата на мисълта, или един агностицизъм.

Теософското общество като една обновяваща вълна залива Европа и Америка за едно много кратко време и връща на човечеството идеята за единството между религия, философия и наука, разрушено в средните векове. Католическата църква твърдеше, че философията е слугиня на религията, а просветният XVIII век пък изрича: “Религията ще стане слугиня на науката”. Тези обрати теософията надкрачва и връща вътрешната изповедност, връща тайните на познанието, признати и изповядвани във всички окултни школи, но в религиите рамкирани, защото, бранейки се за чистота, те слагат синори срещу просветността. За култура, която къса връзките между религия, философия и наука (а тези връзки първичното човечество е носело в себе си), не може да се каже, че има и висок морал. Защото там, където фанатизмът на религията може да извърши беда, етиката на философията може да го възпре; там, където философията не може да даде реалност, науката в своя експеримент може да служи за образец.

Това искат теософите и това правят през миналия век. Те сменят пулса в културното мислене не само на нашата континентална общност, но и на цялата планета. Теософията извежда една генерална идея: за всеобщността и всемирността на религиите. Защото всички религии имат битието си в Бога, имат своето послание чрез Син Божий, имат олтар за жертвопринос и етика за поведение и взаимност. Благословената линия на теософията обаче не е отделна религия на съзercанието и морала, не е религия на Правдата или на Любовта, нито религия на Мъдростта, макар че самата тя е богомъдрие. Тя изведе един основен израз: “Няма религия по-горе от истината!”. Това може би й спести упреци и в същото време й даде предимства, защото никой не може да оспори присъщата принадлежност на истината за всемирност. Теософията лишава всяка религия от “правото” на упрек, като казва, че всички те са Божии. Тя припомня на всяка от тях основните й принципи, припомня й, че трябва да намери съжителство и взаимност с другите, защото всички имат една и съща цел - човекът като бог. А той трябва да извърви път, в който стъпала са религиите.

Идеите на теософията имат особена важност за времето, в което се появяват. Теософското общество защитава на всекиго правото да има своя религия; всеки би могъл да бъде негов член с религиозните си убеждения, със своя обред, но ако приеме три съществени цели, които лягат в живота на движението:

Да образува зародиша (ядката) на Всемирното братство на човечеството без разлика на раса, вяра, пол, каста или цвят.

Да насърчи изучаването на сравнителната религия, философията и науката.

Да изследва необятните закони на природата и скритите сили на човека.

В контекста на казаното дотук се изявява стойността на програмния девиз “Няма религия по-горе от истината!”. Социалният, духовният, божественият смисъл на “по-горе”, което става същност на Теософското общество, е да не бъде смутен мохамеданинът, протестантът, ортодоксалният християнин, будистът, че има религия, неравна на другите. Така теософията иска да изсуши скръбта по минали образци, за да може, без да осъжда нито една от религиите, да има своето преимущество, че е довела някого до будността, че и другият има същото основание. Вярата е всемирна есенция и всеки я носи. Тя е, която дава възможност на човека да не вижда в другия враг, а събожник. С такъв размер Теософското общество влиза в кръвната картина на човечеството. И това е вече битие! Човек може да изповядва своя мохамеданизъм, но когато разбере, че Истината е по-горе от неговата религия, ще бъде единен в тезата за създаване на Всемирно братство. А то носи отговорност за бъдещия Всемирен учител, който трябва да бъде опазен за по-дълго присъствие, за повече дан на човечеството в областта на Божието слово. Когато признаем и тази необходимост, без

да бъдем оскърбени или въззети във възхвалата си, тогава ще можем да работим с цялата тази всемирност за приемането Пратеника на Новата духовна вълна.

Градивният камък на Теософското общество се слага, както посочихме по-горе, от Елена Петровна Блаватска, родена през 1831 г. в руския град Екатеринослав. Тя е с един, бих казал, миксерен произход. Нейната генеалогия има корени в Русия, Франция и Германия. От страна на баща си има връзки с рода на макленбургските принцове Ган фон Ротенщерн, носи бунтовната кръв на прогонен от Франция хугенот, праядо на майка ѝ, която има родственост и с Долгорукови. (А един от Долгоруковците е от първите вестители на тайните знания в Русия. Още по времето на Петър Велики той се заскитва из Индия и прекарва там дълги години. И досега в някои от старите езотерични книги можем да намерим името му.) Представете си каква китка от екстракти, за да се роди една Блаватска, която, следвайки линията на духовните бунтовници, прекосява света и прави нещо невероятно - ражда едно общество. За тази неукротима личност има различни мнения - от най-възхвалното до най-упречното, но една особена речена вечност присъства в биографията ѝ.

В нейното битие като първо знание е вложено известното окултно правило: когато ученикът е готов, Учителят е при него. Тя от малка има своите ясновиждания и медиумни участия - явления, не много лесно приети от нейните близки. Срещу нейното поведение, както и срещу медиумните ѝ изяви, в по-късните ѝ години са отправени много упреци. Как ли не е наричана Блаватска от онези, които не са я одобрявали... А и нейните приятели също оставят свидетелства за своеволията ѝ. Но и те много трудно са разбирали подтиците ѝ, както и това, че тя не прави свободни разкази, а говори за минали и предстоящи събития.

Самата Блаватска признава, че е с някаква странност, че притежава непресметната човешка психология, че вярва в чудесата. В своите медиумни контакти си служи с такива информации, с които събужда подозрения, и е поставена под наблюдение - не психологическо, разбира се. В края на живота си обаче Елена Блаватска признава, че играта с медиумните виждания е била ненужна. Не е оценявала, че чудото е най-трошливият стълб в храма на вярата. То е трошлив стълб поради две съображения: не знаете размера на дадената ви сила, за да правите чудеса и не знаете искането на отсрещния кога ще спре.

Но Блаватска носи една усвоена тайна. И Всемирните учители решават, че тя е най-подходящият човек в света, на когото да поверят книгата на новото. И започва нейното скитничество в Германия, Франция, Египет, Индия, Италия, Америка - къде ли не!

Най-напред Елена Блаватска се запознава с външната страна на духовните учения, а след това минава през различните посвещения в Тибет и Индия. След като е готова да изпълни предназначението си, получава повелята да се срещне с полковник Хенри Олкът - американец, протестант по изповедание. И тя заминава отново за Америка, където се свързва с него. Олкът е изключителна личност. Бил е много добър агроном. Дори е бил канен да чете лекции по агрокултура в Атинския университет. Но нещо го гнети, нещо го жаднее - имал е вътрешната потреба от някакъв прозорец за тайните на света.

След срещата с Блаватска в Хенри Олкът се отваря книгата на духовния живот и той присърце приема организирането на Теософското дружество. След като създават обществото, след като приема окултните тайни, донесени от Блаватска из скитничествата ѝ и от посланията на нейния Учител, Олкът започва да се чувства гузен в религиозното си присъствие като протестант. Вярвайки в прераждането, той се търси във вековете и се вижда в лицето на цар Ашока, който в III век пр. Хр. е узаконил будистката религия в своята държава (така, както Константин Велики с едикта си от 313 г. легитимира Християнството като равноправна на другите религии в Римската империя). Олкът, разбира се, се покръства и става будист. Властното минало! Олкът е един от най-ярките примери как миналото може да ни отвлече на стария бряг.

Три години след основаването си Теософското общество премества своя център в

Бомбай, след това в Адияр - място, което се счита за свещено. И в много по-късни години то остава за теософите един символ (както за християните Витлеем). Там всяка година обществото им прави своите събирания.

След като през 1907 година полковник Хенри Олкът почива, водачеството поема Ани Безант, която е ръководителка на Теософското общество до 1927 г. В едно от окултните видения на някои от миналия век беше подсказано, че тя е прероденият Джордано Бруно. Всеки, който познава биографията ѝ и дързостта ѝ на универсална мислителка ще види, че има известни еквиваленти.

Ани Безант е една от големите, известни социалистки на времето си, известен площаден оратор - с идеи! Когато среща обаче Блаватска, тя напуска площадите и двете стават неизменни приятелки и радетелки на новото учение, на Теософското общество. През 1926 г. тя прокламира, че бъдещият Миров учител е Джиду Кришнамурти (или Алционе), осиновеният ѝ син, индиец по произход. На 14 години Кришнамурти получава вътрешно откровение и написва книгата "При нозете на Учителя". Може би това е дало основание да се каже, че той е бъдещият Учител. А една от големите задачи на Теософското общество - идеята за Всемирното братство, идва, за да се намери известна духовна мекота в отношенията между наука, философия и религия от една страна и бъдещия Миров учител от друга. Кришнамурти обаче се отказва от предназначение (което според мен е било по-скоро предопределено от Безант) и не приема отговорността. Ани Безант се извинява пред света, а Обществото изживява период на изграждане и създаване на атмосфера на очакване на нов Миров учител.

Теософите оставят обилна книжнина. Освен изключителните книги на Блаватска трудове оставят и други членове на Обществото - Ани Безант, Чарлз Ледбитер. Други известни сътрудници на това общество са и Хърбърт Бурроу, Синет, графиня Вахтмайстер, Чарлз Джонстан, Кемпбелфер, Макс Планк, Мавел Колинс, доктор Франк Хартман (който пише книги за розенкройцерството).

Някои считат, че теософията е еkleктизъм, но няма учение, в което да не е сложен камък от миналото. И Христос изрича: *Дойдох да продължа закона и пророците*. Друго е странно: дори когато се дава в най-голяма чистота ново учение, традицията и обрядът на миналото го слагат в своята дреха в душата на тези, които го приемат. Ето защо казвам, че традицията е убийца. Разбира се, тя е, която първоначално дава якост, но след това започва да напращава. Затова нека с дързостта на Христос да гледаме към новото!

Ваклуш Толев

Духовно родословие

Вярно е, че през последните 50 години западната наука прави усилия да установи това, което наричаме родословие на човека. В Германия, Франция и Англия учените се опитват да натрупат данни, от които да извлекат едно родословно дърво, представящо човешката еволюция от нажежената мъгла до цивилизования човек. Тези търсения, обаче, засягат само физическата природа на човека. Що се отнася до неговото тяло, учените посочват стъпка по стъпка начина, по който този възхитителен и сложен организъм се е изграждал клетка по клетка през всички природни царства. В това свое начинание те проявяват изключително търпение и до известна степен постигат успех, макар че незнанието им относно последователните цикли на развитието води до множество заблуждения, до сближаване на типове, разделени с огромни периоди от време, а оттам и до объркване на връзките и ролите на потомци и предци.

Но дори и да бяха успели да установят с точност произхода на човешкото тяло, пак

нямаше да могат да установят произхода на самия човек. Тялото не е самият човек, а само негова дреха и никога няма да можем да разберем човека, ако изключим от родословието му духа, който го прави вечен, и разумът, който е един аспект от този дух, диференциращ се в материалния свят и проявяващ се като интелект и ум. Ето защо научните родословия нямат никаква стойност, както поради своя непълен характер, така и защото засягат единствено онова, което е най-малко човешко от човека.

В учението на теософите, което имаме от някогашните велики мъдреци - подкрепено, потвърдено и повтаряно от всички велики религии - намираме едно по-точно родословие, което засяга всички съставки на човешката природа. Макар индийските Шастри[2] да са най-богат източник в това отношение, не само в тях могат да се намерят следи от това първоначално откровение, и не само от тях може да се научи нещо относно дългия път, който човекът е извървял от минерала до Бога, или по-точно - първо от Бога до минерала и после обратно, защото, както казват писанията на много религии, “от Бог произлизаме и у Бог ще се върнем”.

За да разкрием с възможно най-голяма точност родословието на човека, ще бъде добре да следваме главните направления, набелязани от големия ученик на мъдреците - Елена Блаватска, на която поднасяме тук своите почитания и признателност за светлината и знанието, които даде на съвременния свят. Още в самото начало на тази книга трябва да признаем, че дължа всичко на нейния труд “Тайната доктрина”, от който почерпих целия си план и неизброимите подробности. Това, което направих беше да добавя няколко факта, да попълня някои празноти, да свързва някои отделни точки, но като цяло материалът е неин и е заимстван от този постамент на нейните огромни окултни познания.

Елена Блаватска ни учи, че за да разберем човека и неговото родословие е необходимо да разграничим три линии на еволюция:

1) Духовна - най-важната, защото духът е господар на материята, която той управлява и оформя. Без да имаме знание за тази духовна еволюция човекът си остава за нас един неразрешим проблем.

2) Физическа - другият полюс на човешката природа, родословието на човешкото тяло. Духовното родословие е постепенното слизание на духа в материята, а физическото родословие е възлизането на духа през материята, която той оформя за проява на собствените си сили.

3) Интелектуална - тогава, когато имаме вече горните две линии (едната на слизание, другата на възкачване), стигаме до точката, където към тях се присъединява и тази трета - на интелектуалната еволюция - която ги съединява, за да се получи човекът. Това е идването на Аза, който влиза в притежание на физическото си обиталище и го свързва с духа, който го е сътворил и оформил със своето висше влияние. След като изследваме трите линии на еволюция: духовната, физическата и интелектуалната, ще видим да се разкрива пред нас една панорама, която ясно представя целия произход на човека в неговите велики очертания и ще започнем да схващаме по нещичко от чудесата на тази човешка природа, която е Бог - Бог проявен във форма - и която е божествена както по същност, така и по сили.

Елена Блаватска казва: “В природата има един троен еволюционен план за създаването на трите периодични носители[3], или по-добре казано три отделни схеми на еволюцията, които в нашата система са така неразривно свързани и така преплетени, че е невъзможно да бъдат разделени:

1) Монадна еволюция, която, както името ѝ показва, засяга растежът и разкриването на Монадата, която по този начин достига висши фази на дейност.

Паралелно с нея върви

2) Интелектуалната еволюция, представена от Манас-Дхияяните[4] - тези, които дават

на човека интелекта и съзнанието

и

3) Физическата еволюция, представена от сенките на Лунните праотци - зародишите на телата на сегашните хора. Именно вследствие сливането на тези три течения в човека, той става това сложно същество, което наблюдаваме в момента.”[5] Това е предметът на настоящата ми книга.

Тази задача наистина е твърде сложна за същество ограничено по знания и сили, подобно на мен, но онова, на което мога да се надявам (поднасяйки резултата от моите проучвания, ръководени от знание много по-висше от моето), е да съумея да дам не една догма, която обезателно да бъде приета, а просто мисли, които един търсец може да предложи на друг търсец, за да му помогне в неговите собствени търсения. Бих искала да успея да дам една ръководна нишка, която да помогне за излизането от лабиринта на природата.

Духовната еволюция на човека

Ще разгледаме най-напред първата от трите линии на еволюция, а именно духовната, и за да вникнем в нея ще разясним двете диаграми, представени в приложението на книгата.

Първата диаграма представя великите йерархии от духовни същества, завършили своята човешка еволюция в минали Калпи[6], в изчезнали вече Вселени и станали сътрудници на Ишвара[7] при сътворението на една нова Брахманда[8]. Това са йерархии, които управляват и оформят, това са архитектите и строителите на слънчевите системи. Трябва да се опитаме да си създадем известна представа, колкото и неопределена, несъвършена и бледа да е тя, за тези обширни йерархии в нашата Слънчева система, на които дължим духовната си еволюция - една почтителна представа, дори и несъвършена, защото тези йерархии са животът на Вселената, ръководителите на духовната, интелектуалната и физическата еволюция на човечеството.

Втората диаграма представя полето на еволюцията - мястото, където тя се извършва.

Великите йерархии

Според древните окултни документи, в пълно съгласие по въпроса с най-старите индийски учения, нашата Слънчева система има свой минал живот, простиращ се назад в една наглед безкрайност от 1 955 884 687 години[9] - период тъй обширен, че думите, с които можем да го изразим не позволяват друга представа освен за една дълбока древност. Като се върнем към началото на това далечно минало, ще видим, съгласно брилянтното сравнение, дадено от Ману, как Ишвара - планина от светлина - блясва, за да освети мрака.

Едва ли има думи, представящи по-добре началото на една нова Вселена, но самите думи могат да дадат само смътна представа за това как светлината се заражда в лоното на непрогледния мрак. Такова е сравнението, което Родителят на човечеството - Ману е избрал, за да изобрази началото на Слънчевата система. След това ни се казва (и ние можем само почтително да повторим това), че Ишвара се проявява в троен лик и че в тази чудна светлина се очертават величествените контури на три могъщи и божествени форми. Това са именно силите, аспектите на Ишвара, които ще се проявят в раждащия се универсум: Творецът, Съхранителят и Разрушителят. Един в три форми или три, изхождащи от един и същ източник - не е толкова важно с какви изрази ще си послужим. Ние смътно усещаме, че става

дума за три носителя, чрез които ще се действа, без обаче да се дели божественото съзнание, което е общо и за трите. Тези величествени форми наричаме Логоси - от гръцката дума, която означава "слово", защото само идеята за звука дава сполучлива представа за безкрайното могъщество на проявения Бог - звукът, който твори, поддържа и руши. Нека при това забележим, че тази троичност се среща във всички религии, с изключение на такива, в които това учение, поради особени причини, не е ясно подчертано. Ако се обърнем към Халдея, към съкровищата, изровени от гробниците на древния Египет и тайните, разкрити ни от мумиите, навсякъде, както и в индийските Шастри, ще срещнем Троицата да произлиза от Едното, бидейки Едно по своята божествена природа, а Три по проява на силите си.

Около тази мощна Тримутри, в нейната светлина, плуват плодовете от изминали Вселени - онези същества, които са заслужили да обитават чудните духовни висини. Формите, които ние само смътно можем да различим в блясъка, са формите на тези, които наричаме Седемте. Различните религии дават различни наименования на тези седем тайнствени същества. Индусът говори за седемте синове на Адити, от които осмият е Марганда - Слънцето, и всеки син, всеки Адитя има свой собствен "дом". Те са наричани и седем Духове на Слънцето; в Египет това са седемте богове на мистериите. Зороастър ги нарича седем Амшаспенди, евреите - седем Сефироти, християните и мюсюлманите - седем Архангели. Не е от значение употребеното име, важното е, че всяка религия ни ги сочи като окръжаващи проявената Троица и като един вид вицекале в необятното слънчево царство на Ишвара, всеки от които има свое владение и управлява специален участък в това царство. В теософията ние ги наричаме Планетни Логоси, защото тия слънчеви Духове винаги са били отъждествявани със седемте свещени планети, които са и техни физически тела. Планетите, по своята външна форма, са сфери, някои от които влизат в състава на нашата Слънчева система. Тяхното духовно естество обаче е нещо друго: всеки от тези силни Амшаспенди има своя дом на една от тези планети и отделно управлява владението си, което представлява един определен участък от Слънчевата система.

Около седемте, в един още по-широк кръг, се редят 12-те творчески йерархии на Универсума. На чело на тях стоят 12 велики богове, споменавани от древните историци и изглеждащи за нас, хората, като гигантски и величествени фигури в безкрайната далечина, която те обитават. Добре известните знаци на Зодиака са техни символи, защото Зодиакът не е модерно изобретение, а е бил даден на Третата раса от великите Учители. В старите индийски писания може дори да се видят имената на някои от тези Учители, един от които е Асурамая, познат като първи астроном - той именно е дал Зодиака на Египет и Индия. Тези астрономически знаци са символи, схема на Слънчевата система. В преданията на миналото намираме ръководната нишка на лабиринта и разбираме защо е казано, че една планета управлява, че тя е господар на един зодиакален знак. Защото планетата е Планетният Дух и неговият зодиакален знак е една от главните творчески йерархии, при което останалите йерархии са като подйерархии. Тези последните, под негово управление и надзор строят неговото царство и помагат на монадите в еволюцията им. Като имаме това предвид, диаграмата, макар и сложна, няма да ни се стори толкова обърквана. В средата стои Троицата, около нея са 7-те Духове, които са Вицекралете на нейната Вселена, а още по-нататък се намират 12-те творчески йерархии, работещи върху създаването на тази Вселена.

В тази точка на еволюцията, която сме достигнали сега, за пет от 12-те творчески йерархии не знаят нищо даже и най-напредналите от нашите Учители. Четири от тях са достигнали освобождение и петата е на път също да го достигне. Така че остава да се занимаем само със 7 йерархии. Всички те засягат нашето откъсване от Божеството, откъсването от Ишвара-Дживатмата, живото същество, което, както ще видим по-нататък, също е една от тези йерархии, но в своята висша духовна природа. Нека разгледаме основните характеристики на тези йерархии, защото е необходимо да опишем, колкото и несвършен да е опитът ни, всяка една от тях поотделно, за да не изглеждат те съвсем неразличими за нашия поглед, заслепен от силната светлина на лоното, в което те

пребивават.

Първата йерархия е тази, която може да се опише само с думи, отнасящи се до огъня. Наричат ги безформени Огнени дихания, Божествени пламъци, Владици на огъня, Божествени огньовете, Огнени лъвовете, Лъвовете на живота - име след име, епитет след епитет, всички отнасящи се до огъня, защото е писано за тях, че са животът и сърцето на Вселената, те са Духът, космичната Воля, и през тях слиза божественият лъч от Параматма (Първодуха), който събужда духа (себето) в човешката монада.

Под тях стои Втората велика йерархия, която е двойна по природа, “двойна единица” от огън и етер, проявеният Разум, мъдростта на Системата - това, което наричаме космична Интуиция и което събужда интуицията в човешката монада.

Още по-долу стои Третата йерархия - Махат или космичният Манас, “троицата” от огън, етер и вода, космичната Дейност, която при слизането си ще даде една част от своята същност на човешката монада - ще събуди ума.

Това са безформените творчески йерархии, които пребивават в твърде фина, за да може да приеме определена форма, материя - материя, където всички форми се преплитат и взаимопроникват.

Следват творческите йерархии, имащи форма. Първата от тях е **Четвъртата йерархия** - на нашите човешки монади, които още не са напуснали лоното на своя небесен Отец. Същност ние сме неразривно свързани с Него, макар че заслепението, което се дължи на материята, ни кара да вярваме, че сме отделни и различни. Ние трудно можем да си представим тези монади такива, каквито са били там, в своето родно място, с известна “духовна индивидуалност”, която трябва все повече и повече да се изявява в долните светове. Ще се върнем отново към тези монади след като приключим това опростено описание на 7-те йерархии, което ни е необходимо, за да имаме общ поглед върху нещата. Монадите се наричат нетленни Дживи[10] и съставят Четвъртата от 7-те творчески йерархии (от всичките 12), които изучаваме.

След нея идват трите последни йерархии, които обхващат голяма част от тези, които са влезли в еволюцията на нашата планетна система през минали епохи, и за които можем да знаем малко повече, тъй като засягат нашата собствена еволюция.

Петата йерархия е наречена Макара и нейният символ е петоъгълника. Тук изпъква двойният аспект на природата - физическият и духовният, положителното и отрицателното, които са в постоянна борба един с друг. Това са тъй наречените “бунтовници”, споменавани в много от митовете. Ние ще чуем да се говори много за тези от тях, наречени Асури, които са родени от първото тяло на Брахма, което се превръща в мрак, след като бива изоставено. Голяма част от съществата в тази йерархия идват от една минала Вселена, излизат един вид готови от Планетния Логос. Както изглежда те също се наричат Асури, но ние ще се занимаем тук само с онези, които произлизат от Тялото на мрака и които по своята еволюция се числят към нашата Вселена. Те са същества, които под своето голямо могъщество и огромни духовни познания крият дълбоко вкоренен зародиш на същността на ахамкара - тази творческа способност на Аза, която е необходима за човешката еволюция. Те са плод на Първата планетна верига - израз, с който ще свикнем по-нататък, когато започне да се употребява по-често в следващите глави на книгата.

В Шестата йерархия влизат същества, за които знаем, че са произлезли от тялото на Брахма, познато под името Тяло на светлината или Тяло на деня. В това множество Деви[11] има една особена група, която се отличава по особената си слава: това са праотците на Девите, познати под името Агнишвати или, както ги наричат, “шесторни Дхиани”. Те дават на човека всичко освен Духа и физическото тяло и по тази причина ги наричат още дарители на “петте нисши принципа у човека”. Те ръководят процеса на привързване на монадата към постоянни атоми, които съответстват на тези принципи, т.е. към “петорната плазма”. Те са

плодът на Втората планетна верига. В тази йерархия влизат и голям сонм от деви, най-напредналите природни духове или елементи от средното (второ) царство.

Седмата йерархия се състои от тези, които познаваме под името Лунни праотци или Бархиад-питри, родени от тялото на Брахма, познато като Тялото на полумрака. Те се занимават с физическата еволюция на човека, както Агнишватите - с умствената, и затова ще срещаме често тези две групи по-нататък. Около тях виждаме събрани и числящи се към тяхната йерархия работниците, които те използват за извършване на великата работа. Това са цели армии от деви, нисши природни духове или елементи от нисшето (трето) царство, които се занимават с градежа на физическото тяло на човека. Към тях се числят и “атомните духове” - зародиши на бъдещи еволюции, които засега не ни интересуват.

Така се разкрива пред нас блясъкът на 7-те творчески йерархии, готови да изпълняват своите функции, да служат за водачи на по-младите в пътя на еволюцията и да ръководят развитието на духовните сили в една материална вселена.

Полето на еволюцията

Нека хвърлим сега поглед на втората диаграма, представяща полето на еволюцията. Ще я разгледаме тук накратко, а по-подробно върху това поле ще се спрем по-късно, когато ще говорим за физическата еволюция. Не бихме могли обаче да схванем добре характеристиките на духовната еволюция, ако изпуснем от погледа си полето, в което се извършва тази еволюция. Аз си служа с думата “поле”, като заемам този израз - Кшетра - от Бхагават-Гита, защото то е истинският тип на материята. По-добре от всички думи, които бих могла аз да измисля, тази изразява онова, което засяга материята и сцената на еволюцията.

Няма да се разпростираме извън пределите на Логосовото царство, към което и ние принадлежим, защото всеки Планетен Логос стои начело на отделно поле на еволюция, а ние именно това ще изучаваме сега. Ще се занимаем само с основните принципи. Първо нека добре да запомним фазите на това поле: те се повтарят множество пъти и ако веднъж ги схванем изоснови, те ще ни служат като Ариадново кълбо из лабиринта.

Духовната еволюция има седем главни етапа: в първите три етапа Духът слиза, инволюира, и слизайки, действа върху материята, придавайки ѝ някои сили, качества и свойства. Тези сили, качества и свойства са плодовете от първите три етапа на слизането на Духа. След това идва четвъртият етап, единствен по рода си, когато материята, получила тези различни сили, свойства и качества, влиза в множество отношения с Духа, с което той я оформя и влиза в нея. Там е именно великата световна борба на Духа с материята, това е “борбата при Курукшетра” [12], където се сблъскват огромните неприятелски армии. Там именно, на това полесражение, се намира и точката на равновесието. Духът, влизайки в многобройни отношения с материята, бива в началото по-слабият, след което настъпва моментът на равновесието, когато нито един от двамата неприятели няма превъзходство над другия, и след това Духът започва лека-полека да възтържествува. По този начин, в края на четвъртият етап, Духът е вече господар на материята и е готов да продължи възхода си през останалите три етапа. В тези последни три етапа Духът организира материята, победена и одухотворена от него и я употребява както желае. Той прави от нея оръдие, посредством което ще се проявят и пуснат в ход силите на Духа. Последните три етапа са посветени именно на този духовен възход. Да повторим с няколко думи казаното по-горе: три етапа за слизане, в които се придобиват качества; един етап на борба, в който се установяват различни отношения между Дух и материя; и три етапа за възход на Духа, в които той оформя материята и прави от нея послушно оръдие, което му е потребно, за да може да се прояви. Всичко това може да се изрази със схемата:

Седем етапа

3 за слизание	- качества	- материализация
1 за равновесие	- отношение	- борба
3 за възход	- организиране	- одухотворяване

Нека запомним добре тази основна схема, защото тя се среща във всеки един от еволюционните етапи и го управлява, каквито и да са усложненията, които възникват. Тази схема винаги ще ни помага да се ориентираме, ако се случи да се заблудим из лабиринта от вериги, кръгове, планети и раси, които тревожат мнозина от теософите.

Планетна Верига[13]

Взета в своята цялост планетната верига представлява тялото на Планетния Логос, в което се въплътява Неговия живот. Седем етапа трябва да бъдат преминати, следователно имаме седем вериги: три, през които Духът слиза в материята, една - четвърта - в която Духът и материята се проникват взаимно и се преплитат в многобройни отношения, и накрая три вериги за възход на Духа, в края на които всичко се връща в лоното на Планетния Логос, за да потъне в Ишвара, заедно с плодовете от еволюцията. Можем да си представим планетната верига като едно тяло, в което животът на Планетния Логос се въплътява последователно седем пъти, при което всяка верига започва с плодовете на миналата верига, и всяка такава завещава на следващата плодовете, които е произвела.

Периодът на времетраене на една верига се нарича планетна манвантара и всяка такава манвантара бива последвана от една планетна пралая[14]. Съществата, които са достигнали своите висши принципи в манвантарата, при свършването ѝ преминават в едно блажено състояние на свръхсъзнание, наречено планетна нирвана, а онези, които не са достигнали това развитие, изпадат в спокоен сън.

Тези Нирвани[15] се раждат само когато следващата планетна верига развие телата, пригодени за продължаване на тяхната еволюция, и тогава те отново поемат своя път на въземане.

Нека сега разгледаме една отделна планетна верига, за да видим етапите, през които преминава самата тя.

Всеки етап от развитието на тази верига е един кръг (едно обикаляне през всичките 7 планети, от които е съставена веригата); това е една обиколка, round - когато една живот-вълна минава през цялата верига. В първите три от тези етапи живот-вълната слиза в материята и създава форми, все повече и повече материални. В четвъртия етап живот-вълната създава форми, в които се извършва борбата. В последните три етапа живот-вълната започва своя подем нагоре и създадените от нея форми все повече и повече се одухотворяват.

Отделно от това всяко пълно обикаляне на живот-вълната през една верига развива до съвършенство по едно от природните царства, докато се стигне до човешкото царство - всяко до неговия най-идеален възможен тип. Бъдещите типове, които не спадат към този кръг, са също налице, но в състояние близко или в по-малка степен близко до зародишното по отношение на своето бъдещо съществуване. И така, една планетна верига има седем кръга, седем последователни цикъла или обикаляния на живот-вълната.

Кръг

Нека сега разгледаме един отделен кръг, който също има своите седем етапа. В случая всеки етап представлява една планета, един свят. В първите три се създават формите, в четвъртата се хвърля мостът над пропастта, която дели формите от витаещите над тях духове, като формите стават одушевени. В последните три планети духът оформя формите според желанието си.

За да могат да се различават планетите, избрани са латинските букви от А до G. Планетите, които стоят на низходящата дъга и тези, които стоят на възходящата, се различават по това, че при втората всички форми съществуват в един окончателен вид, докато в низходящата дъга те са само в зародишно състояние. Средната планета, четвъртата, е точката на равновесието, мястото на борбата, повратната точка.

Планетата А е съставена от фина умствена материя и е прототипна, т.е. съдържа прототипие на всички форми, които са определени да се развият в този кръг. В “Тайната доктрина” Елена Блаватска казва: “Думата *прототип* тук не бива да се разбира в смисъла, който ѝ дават платониците, т.е. в смисъл на свят, какъвто съществува в ума на Божеството, а в смисъл на свят, който служи за първи модел, който има предназначението да бъде възпроизведен и физически усъвършенстван в следващите светове”[16]. Планетата G, или тази, която е във възходящата дъга, по материя съответства на планетата А, но съдържа пълното и съвършено развитие на прототипите от А. Планетата В е от по-груба умствена материя и е интелектуална, творческа, т.е. съдържа конкретните типове, произлезли от прототипите. Тук качествата са само скицирани, а формите - груби и непълни. Планетата F, която ѝ съответства върху възходящата дъга, съдържа същите тези форми в обработен и по-фин вид. Планетата С е от астрална материя. Тя е веществена и формена, т.е. там грубите форми се строят от по-плътна материя, а на планетата Е, която ѝ съответства от възходящата дъга, тези форми, макар и от същата материя, са добре пригодени за своите функции. Планетата D е от физическа материя. Тя е повратната точка, мястото на борбата между Духа и материята.

Всяко царство, което трябва да се развие в даден кръг, минава през един от своите етапи върху всяка от планетите, така че когато живот-вълната свърши обиколката на всичките седем планети - което именно се нарича кръг - това царство е напълно развито. И другите царства, които са след него, също напредват с по един етап на своето зародишно състояние. Така например в 1-я кръг се извършва еволюцията на първото елементално царство, а в същия този кръг съществуват и останалите шест царства, но само в зародишно състояние и т.н. На този въпрос ще се спрем отново в главата за физическата еволюция. В Пураните[17] често планетите от нашата верига се наричат Двипа, а нашата земя – Джамбудвипа.

Нека се опитаме сега да си дадем сметка къде се намираме ние в нашето собствено поле на еволюция. Нашият Планетен Логос, наричан Брахма, що се отнася до неговите функции като Създател, е довел вече своето царство до четвъртия етап, следователно ние се намираме в момента в Четвъртата планетна верига, т.е. в четвъртата манвантара. Не знаем нищо за Първата или прототипната верига, освен това, че тя се нарича Негово “Тяло на мрака или нощта”, и че нейните плодове са Асурите. За Втората верига - творческата - също не знаем нищо, освен това, че се нарича Негово “Тяло на светлината или деня”, и че нейни плодове са Агнишвата-праотците. За Третата верига - формената - вече знаем нещо, защото там Луната е четвъртата планета, или планета D. Тази верига се нарича Брахмово “Тяло на полумрака” и тя е произвела Бархишад-праотците, или седемте класа монади за идната планетна верига. Ние наричаме тази верига Лунна. Четвъртата верига, физическата, е нашата Земна верига, и планетата D е нашата Земя. Тази верига е Брахмовото “Тяло на зората” и има за задача да създаде човека.

Човешките монади

Разгледахме повърхностно йерархиите и полето на еволюцията и сега можем отново да се върнем към изучаването на Четвъртата йерархия - тази на човешките монади, чието предназначение е да станат хора в Земната верига. А тази верига е четвъртата, веригата на борбата, на равновесието, където Духът и материята трябва да се съединят по такъв начин, че най-възвишеното и най-ниското, двата полюса на природата, да се срещнат и да създадат сложното същество човек - изходната точка на висшата еволюция. Освен това монадите сега се намират на четвъртата планета, нашата Земя, планетата на борбата и равновесието, която за останалите планети от Земната верига е същото, което е и цялата Земяна верига за другите планети. Така че монадите сега се намират в самия център на борбата, в точката, където борбата е най-ожесточена, сред най-големите трудности на същинското планетно Курукшетра. Значи тук, на четвъртата планета от Четвъртата верига, става голямата борба между Духа и материята, която трябва да завърши с възтържествуването на Духа.

Определение на думата “човек”

В казаното до тук аз си послужих със словосъчетанието “човешка монада”, а сега ще обясня какво разбира окултизмът под думата “човек”.

Човекът е същество, в което, независимо коя част на Вселената обитава, най-висшето - Духът и най-нисшето - материята са съединени чрез ума. Това същество, следователно, е един проявен бог, който върви от победа към победа и се губи в необозримото бъдеще, което го очаква. “Човекът” не е непременно такъв, какъвто го виждаме днес тук, той може да има милиони образи. Думата “човек” означава онова същество, в което Дух и материя са си подали ръце, в което те са достигнали или ще достигнат равновесие; същество, в което Духът е победил материята или ще я победи.

Каквото и да е съществото, в което се срещат тези условия, окултизмът го нарича “човек”. Следователно тази дума не е приложима само към нашата човешка раса, толкова незначителна по отношение на огромната човешка йерархия. За да посочи по-точно мястото на човека в еволюцията - това последно място, за което аз вече говорих - Елена Блаватска казва, че всяко едно същество на тая Вселена трябва да мине през човешкото царство, ако още не го е минало. Ако стои по-високо, значи го е преминало, а ако стои по-ниско, значи му предстои да го мине в бъдеще. Това не е въпрос само за тази раса или тази планета. Съществото “човек” е арена на борбата на Духа с материята и всяко същество трябва да извърши тази битка и да излезе победител от нея преди да влезе в своето “Царство Божие”. Монадата е божественият дух, който е горният полюс у човека, роден от самия Ишвара или по-точно роден от Него и образуващ един център на Неговия живот, “една част от Мене”. “Вдигни очи, о Лану! Какво виждаш над теб в тъмното полунощно небе - една светлина или безброй светлини? - Аз чувствам единния пламък, о Гурудева, аз виждам безчисленото множество от неотделените искри, които блестят в него.”[18] Пламъкът - това е Ишвара в своята проява като Първи Логос. Искрите, които не се откъсват, са монадите - човешки и други. Волята на Ишвара за проява действа върху тези Негови частици, неразделни от Него, и ги води към материалния свят. Те преминават във Втория Логос и пребивават в Него като истински синове на Отца си. От Третия Логос те получават печата, който дава на всяка монада духовна индивидуалност, едно бледо очертание на отделност. След това монадите влизат в направленията, които от три стават седем и всяка група приема цвета на Планетния Логос, в който тя влиза, като седемте цвята се преплитат във великолепно снопчета от ослепителна светлина - първият хоров небесен танц, слънчевата Расалила[19] - докато във всеки Планетен Логос седемте цветни лъча се проявяват като седморен блясък, в който

преобладава собствения цвят. Ето защо се казва, че всеки човек е роден под влиянието на тази или онази планета, защото във всяка планета от всяка верига се вливат 7 групи монади, всяка от които носи цвета на особената звезда, която е негов Отец.

Все още монадата не е готова да предприеме своето дълго пътешествие, защото вниманието ѝ не е обърнато към външния свят; трите лица на нейната природа (отражения от трите лица на Ишвара) си въздействат взаимно вътре в нея и не са обърнати все още навън към Вселената. Но ето че започват да слизат посредством творческите йерархии.

Първата йерархия им предава животоносната вибрация, която събужда към външен живот Волята, духовния аспект. Втората йерархия дава импулса, който по същия начин събужда Мъдростта, или интуитивния аспект, а Третата йерархия събужда Активността, или умствения аспект. Събудена по този начин да обърне погледа си към външния свят, Монадата е готова за слизане.

Когато се преминат тези подготвителни етапи, многобройните монади, които трябва да станат хора, са вече достигнали своя дом и ще останат там безброй векове. Те съставят Четвъртата йерархия, готова да се впусне в своето дълго пътешествие. Всяка от тях е един “Дхиян Кохан, различен от другите и с присъща своеобразна духовна индивидуалност”[20], но от естество тъй фино и възвишено, че те не могат да влязат в Петорната вселена, т.е. в петте свята (полета) на грубата материя. Но трябва да се намери някакво средство за това, защото техните божествени сили трябва да се осъществят в света, който ги очаква. По същия начин както Слънцето излъчва материя чрез своите мощни трептения, които наричаме лъчи, така и монадата, действайки върху атомичната природа на духовния, интуитивния и умствения светове, които я заобикалят (както етера на пространството заобикаля Слънцето), поражда трептения в тези полета и създава по този начин един троен лъч по подобие на троичното ѝ естество. В тази своя дейност монадите са подпомагани от Петата и Шестата йерархии, които са преминали преди тях този процес. Петата йерархия води вибрационната вълна на аспекта Воля до духовния атом на Волята, като духовният атом, който трепти под въздействието на Воля-аспекта, се нарича Дух. Шестата йерархия води вибрационната вълна на аспекта Мъдрост до интуитивния атом, като той, трептящ под влиянието на Мъдростта, се нарича Интуиция. Накрая същата Шеста йерархия води вибрационната вълна на аспекта Активност в умствения атом, който като трепти под влиянието на тази активност, се нарича Ум. Ето как възниква Дух-Интуиция-Ум - монадата в проявената Вселена, като лъчът на истинската монада остава отвъд Петорната вселена.

Такава е мистерията на Бдителя, Наблюдателя, на бездейния Дух, който пребивава винаги в своето тройно естество в собствения си свят и който живее в света на хората посредством лъча, който оживява сенките му - преходните земни съществувания. Писано е в стиховете на Дзиян: “Пламъкът рече на искрата: *Ти - си аз самият, мой образ и моя сянка; аз съм облечен в тебе и ти си моя дреха (мой носител) до деня, когато ще се каже “Бъди с нас!”*, когато ти отново ще станеш аз самият и други “аз” и “ти”[21]. ламъкът, т.е. монадата, пуска навън нишката-живот, тройната нишка, изпредена от собствената му природа и върху тази нишка Сутратма, “Конец-душата”, се нижат всички въплъщения - сенки. “Бдителят и неговите сенки, които са толкова, колкото са превъплъщенията на монадата, са едно. Бдителят, или Божественият прототип, стои на най-горното стъпало на стълбата на битието, а сянката - на най-долното”[22]. Бдителят е “Нашият Отец, Който е на Небесата” и “Отец и Аз едно сме”. Нашите личности са сенки, а индивидуалността ни е образът или Синът на Отца. Безброй сенки хвърля лъчът, на който те са нанизани като перли на нишката на живота. Сенките работят върху долните светове, задвижвани от монадата чрез нейния образ или лъч. Тази активност отначало е твърде слаба и трудно доловима, но с времето се усилва все повече и повече. “Нишката, съединяваща Мълчаливия Бдител с неговата сянка, става все по-здрава и по-бляскава с всяка промяна.”[23]

Нека сега дадем на Сина името Отец, на образа - името Бдител, а него да го наречем

Монада, защото няма друго име, което да му подхожда повече, защото той е наистина един и същ. Но образът сега е облечен в материя и, заслепен от новата си обвивка, той е слаб и ограничен в този нов за него свят. Образът идва, за да завладее този свят, но преди това трябва да се научи да се покорява: “Макар да беше Син, чрез страдания той се научи да се покорява и стана свършен”[24]. И така той става господар на живота и смъртта. Но той, образът, забравя своя произход, защото заспива в материята и само постепенно, посредством удари отвън, неговото естество се събужда за проява.

Минаването на монадите през четирите планетни вериги

Готовите монади влизат в Първата планетна верига - прототипната. Всичко, което знаем за тях е, че най-развитите стават Асури и преминават в Петата творческа йерархия. По-малко напредналите продължават своята еволюция във Втората планетна верига, творческата, като най-напредналите от тях стават Агнишвати и влизат в Шестата йерархия. Най-малко напредналите продължават еволюцията си в Третата верига, Лунната, и когато излизат от нея ги виждаме разделени на три групи:

1) Истински праотци, понякога наричани Лунни, но по-точно е Бархишад-питри. Това са най-напредналите същества от Лунната верига, които в края на същата влизат в Седмата йерархия. Това са Лунните богове, “Лунните владици с въздушни тела”, които ще бъдат натоварени с ръководенето на физическата еволюция на нашата Четвърта верига - Земната.

Заедно с тях вървят два класа по-малко развити монади, наричани Лунни Дхиани или Слънчеви праотци. Те са непосредствено след Бархишад-питрите в Лунната верига. Първият клас от тези Слънчеви праотци е развил вече причинно тяло, а вторият е на път да го развие, поради което те са твърде развити, за да влязат в Четвъртата верига при първите нейни кръгове, затова се явяват едва към средата на Четвъртия кръг, а именно в Трета и Четвърта коренни раси. Тази група включва по този начин три класа монади.

2) Четири класа, които са достатъчно развити, за да стигнат човечеството през първите три и половина кръга на Земната верига. Те също често са наричани Лунни праотци, но това название е само наполовина приложимо за тях, тъй като действително произлизат от Лунната верига; те не са “предци” на човека, а са на път да станат хора и всъщност не би трябвало да се наричат праотци. Това название им бе дадено от Елена Блаватска и влиза в теософската терминология, но трябва да се внимава да не се бъркат с истинските Лунни праотци от първата група - Бархишад-питрите.

3) Три класа, които са отпаднали от Лунната еволюция, изоставайки много назад в общото развитие. Те ще стигнат до човечество едва в края на Седмия кръг от нашата Четвърта верига и ще бъдат човечество на Петата планетна верига, която ще дойде след нашата. Засега се развиват бавно в минералното, растителното и животинското царство.

Тези 7 класа (от втора и трета група, за които току-що говорихме) съставят седемте класа Лунни праотци, за които Елена Блаватска говори често, но за да се избегне объркването аз ще ги наричам само “монади от Лунната верига” - израз, който и тя употребяваше - и ще запазя названието “Лунни праотци” само за първата група - тази на Бархишад-праотците. Казва ни се, че тези монади от Лунната верига са класирани според степента на “еволюция, съзнание и заслуги”[25] и това именно обуславя тяхното влизане последователно във времето.

Тези 7 класа, които се дължат на развитието, не бива да смесваме със седемте типа на монадите, които се дължат на цветовете, получени от седемте Планетни Логоси и споменати по-горе. Всеки от тези 7 класа притежава монади от седемте типа, така че седемте цвята се срещат във всички класове и следователно седемте типа се появяват е д н о в р е м е н н о

и р е д о м, когато някой от класовете влиза в планетната верига. Така всеки последователен клас обхваща в себе си всичките седем типа.

Разглеждайки монадното родословие на човека временно ще оставим настрана Бархишад-праотците, защото те се занимават с физическата еволюция. Няма да се спираме сега и на двата класа нисши Дхиани, защото те са в Лунната нирвана, за да асимилират духовните и умствени резултати от своите минали опитности и ще влязат в Земната верига едва в Четвъртия кръг. Тук ще се занимаем само с втора и трета група, 7-те класа, които започват да слизат последователно на Земята.

Монадата Дух-Интуиция-Ум витае над развиващите се форми, без да слиза по-ниско от атомичното подполе на умствения свят, където тя е представена от умствения атом, придобит за тази верига с помощта на Петата и Шестата йерархии. Тогава се излъчва една нишка-живот, обвита в интуитивна материя и се привързва към атомите, определени за всеки последователен слой като “постоянни атоми”. Тези атоми влизат във формите, приготвени за монадата от Владниците на Луната в последователност, на която ще се спрем, когато разглеждаме физическата еволюция. Засега ще кажем само, че седемте царства (3 елементални, минерално, растително, животинско и човешко) са представени върху всяка планета по следния начин: числящите се към този кръг или към по-ранни кръгове - напълно; другите, които са във от еволюцията на кръга - в зародишен вид. И въпреки че изглежда странно да наричаме човечеството зародишно, все пак изразът е верен, като се сравни това човечество със съществата, които сияят в своето несравнимо великолепие и които ще бъдат човечество на Седмата верига - човешката. Всяко царство има седем подразделения, които се наблюдават ясно, когато се стигне до човека с неговите седем раси, макар тези подразделения да не са така отчетливи в долните царства. Всъщност тяхното съществуване се разкрива единствено чрез факта, че монадите вървят толкова по-бавно, колкото са по-малко напреднали и изостават, закъснявайки все повече и повече, като паралелно с това все по-нови вълни от монади минават през планетите на Земната верига.

Слизане на човешките монади

Първи кръг

Когато Лунните монади от първия клас на втора група - най-развитите - дойдат на планетата А от Земната верига, те преминават много бързо през приготвените от Бархишад-праотците форми на шестте долни царства и стигат до човешкото царство. Същият процес се повтаря върху планети В, С, D, Е, F и G, прибавяйки по една човешка степен при всяка планета, докато стигнат на G, където монадите завършват всичките седем човешки етапа или общо 49 степени - по седем във всяко от седемте царства - които съставят един Кръг. Нека припомним, че под думата “човешки” не трябва да се разбира “човешко същество” във вида, в който го знаем. Даже и на планетата D от кръга тези монади нямат човешка форма.

Лунните монади от втори клас следват тези от първи, но вървят по-бавно от своите предшественици, така че в края на кръга са минали само през животинското царство и са стигнали до границите на човешкото, чийто седем етапа ще преминат в следващия кръг.

Лунните монади от трети клас следват тези от втори, но остават малко назад - стигат до прага на животинското царство в края на Първия кръг.

Четвъртият клас е готов да напусне минералното царство и да влезе в растителното.

Останалите три класа, съставлящи третата група Лунни монади, са пред прага на

минералното царство и предшестващите го две елементални царства в края на Първия кръг. Така първият клас е минал през 49 етапа, вторият клас - през 42 етапа, третият клас - през 35, четвъртият клас - през 28, петият клас - през 21, шестият клас - през 14, седмият клас - през 7; или, ако вземем седмият клас за единица, се получава, че първият клас пътува 7 пъти по-бързо, вторият - 6 пъти, третият - 5 пъти, четвъртият - 4 пъти, петият - 3 пъти, а шестият - 2 пъти.

Трябва да напомня, че в Първия кръг прототипите на минералното царство се намират само върху планетата А, и че най-материално развитият тип от него се появява в минералното царство на планетата D, а най-развитите типове от растителното, животинското и човешкото царства съществуват само под формата на зародиши.

Втори кръг

Във Втория кръг Лунните монади от първия клас влизат само в човешкото царство, усилвайки зародишите, в които пребивават. Вторият клас достига човешкото царство и прогресира с по една степен на всяка планета, като завършва всичките седем етапа на планета G. Третият клас стига до прага на човешкото царство в този кръг, а четвъртият клас завършва растителното царство и е готов да премине към животинското.

Трети кръг

В Третия кръг Лунните монади от първия и втория клас продължават да работят върху развитието на човешките зародиши. Третият клас минава през седемте етапа на човешкото царство, а четвъртият стига до прага на същото и влиза в него в началото на Четвъртия кръг.

През това време трите класа закъснели монади се придвижват бавно, така че в Четвъртия кръг всички излизат от елементалните царства. Те са сега монадите на животните, растенията и минералите и няма да преминат в човешкото царство в този кръг, тъй като природата не може да произвежда толкова груби човешки форми, от каквито те се нуждаят, за да станат хора.

Четвърти кръг

Четвъртият кръг често се нарича Човешки кръг, защото в неговото начало върху планетата А се появяват прототипите на всяка от Коренните раси. Всъщност обаче, това е кръгът, в който минералът достига своето съвършенство, т.е. точката на най-голямата плътност и твърдост.

Когато най-напредналите от възплъщаващите се монади достигнат планетата D в Четвъртия кръг, те са готови за човешко развитие от много по-висш разряд, като тогава постоянният физически атом се привързва към сенките на Бархишад-праотците, които са от етерна материя.

“Айтарея-Брахмана”[26] описва с няколко думи тази дълга еволюция на монадите през минералното, растителното и животинското царство и влизането им в човешкото: “Има живот в тревите и дърветата; има разум в създанията, които дишат и в тях Азът е по-добре видим. В съществата, които дишат също има живот, но в първите разум липсва. В човека

Азът се проявява най-силно. Той е богат по знание, той говори това, което знае; той знае това, което е станало вчера; той знае видимото и невидимото и през това, което е смъртно се стреми към безсмъртното. Такива са неговите способности.” Сайяна също обяснява този пасаж в своя коментар: “В несъзнателното - пръстта, камъните и т.н., е проявена само същината, а Азът още не е достигнал формата на Душата. Неподвижните Души, т.е. тревите и дърветата, както и подвижните души, чието дихание е прана, са прояви от една по-висша степен.”.

Великите Коренни раси

Ето че виждаме най-напредналите монади да витаят над зародишните форми на Първата велика раса и да ръководят растежа на човешкия зародиш в лоното на времето. Техните топли лъчи подбуждат към дейност материалните обвивки, с които те са облечени, и правят от тях органи за общуване с външния свят.

Най-напред се развива слухът, защото той отговаря на трептенията, които наричаме звук. Макар напълно събудено в своето собствено поле, монадното съзнание отвърща много неопределено на влиянията достигащи го през материалните була, така че формите са почти безчувствени; те усещат във физическия свят присъствието на огъня - първото въздействие отвън, на което се отзовава съзнанието в новите форми. Когато монадата премине във Втората велика раса, към съзнанието си във физическия свят тя прибавя осезанието - започва да отвърща на въздействието и на въздуха, както на огъня. Ако се вслушаме внимателно, ще чуем как тези странни форми, представляващи човечеството, издават нещо като музикален звук от гласни - несвързано изразявани неопределени емоции, чийто източник е скрит. Ако може да се каже, че има съзнание, то то е по-скоро горе, отколкото долу. Това е едно състояние на унесено и спокойно доволство, което идва отвътре, към което се прибавят и малкото радости и грижи, идващи отвън. Това е монадното съзнание, събудено във висшите светове, но не и във физическия свят, така че безчувствените форми едва отвърщат, макар и по-отчетливо, отколкото тези в Първата велика раса.

Когато монада дойде в Третата велика раса, нейното развитие се ускорява: към слуха и осезанието полека-лека се прибавя и зрението, което носи по-ясни и определени впечатления за външния свят. Говорът, който в 1-та и 2-та подраси не е друго, освен викове на радост, болка, любов или гняв, става едносричен в 3-та подраса. Водата става толкова осезаема, колкото огънят и въздухът, а формата, все още груба и недолялана, сега има ясно очертана човешка форма, над която витае монадата и е готова да приеме разума, който ще я направи “човек”. Тя отговаря много добре на трептенията на живота, които идват отгоре, но във физическия свят е глупава, ограничена, поддаваща се сякаш на импулсите на радост или скръб, идващи отвън и се носи във въздуха напосоки. Монадата не може да овладее своята материална обвивка, която, отзивчива за силните въздействия на своето собствено поле, отговаря на тях толкова повече, колкото повече живот бива вливан в нея отгоре. Този живот се превръща в чувственост и следва животинските инстинкти. Колкото повече монадата увеличава наплива на живот, толкова опасността нараства - все едно да се увеличава налягането на парата в една машина, оставена без всякакъв контрол. Тогава идват Синовете на Ума, които прибавят елемента, необходим за един безопасен прогрес. Интелектуалната еволюция започва и за известно време затъмнява духовната. Последната трябва да направи място за устрема на разума и временно ще се оттегли встрани, за да вземе разумът юздите и ръководството на бъдещите еволюционни етапи в свои ръце.

Нежно и безмълвно монадата започва да въздейства върху разума като работи косвено чрез него, усилвайки неговите енергии, и като го развива посредством продължителен наплив на вътрешно влияние, когато той започва своята борба с материалните обвивки. В

началото на тази борба той е побеждаван, но постепенно си завоюва водачеството и победата.

Сега ще оставим монадната еволюция, която ще продължи бавно напред до онзи момент, когато тържествуваният разум ще се слее с Духа.

* * *

Такова е накратко нашето родословие от страна на Духа. Видяхме раждането ни в Бога; мощните йерархии, които ни хранят по време на младеничеството ни; етапите на нашия растеж при сливането ни от верига във верига, от кръг в кръг, от планета на планета, докато стигнем нашата Земя - една позната точка. Смътно си представихме влизането на “Синовете на нощта”, “Синовете на тъмната мъдрост” - тези, които носят ахамкара за създаването на човека - и разбрахме, че те са клон от нашия собствен възход - т.е част от нас самите. Видяхме Духа затъмнен и научихме, че трябва да узрее в безмълвие, докато разумът - борецът - се сражава до момента, когато сложи своите придобивки в краката на Духа и станал божествен, зацарува на земята.

Глава II

Физическо родословие

При изследването на физическата еволюция на човека срещаме винаги трудности, тъй като изучаването на физическия свят е придружено от цял куп крайно сложни подробности. Както знаем, дори и съвременната наука, която се занимава само с една част от цялостта на нещата, е трудна за изучаване, ако искаме истински да навлезем в онова, което тя ни разкрива. Трудността е още по-голяма, когато изследваме нещата в техните различни полета, в техните различни състояния и когато вместо да се ограничим с появата на физическата “татва” (зародишна клетка), трябва да вземем пред вид и проявата на същата във висшите светове. Говоря така, защото вземам пред вид усилието и концентрацията, които са необходими, за да можем да проследим с точност етапите на физическата еволюция на човека и да осъзнаем ролята, която играе в света този, който представя в най-висока степен този свят; този, от когото произхождат всички зародиши на живот (поне що се отнася до сегашната еволюция); този, който стои начело на планетната еволюция и от когото зависят живота и управлението на различните нисши природни царства. Трябва да разгледаме как е станало така, че зародишите живот, които населяват всички природни царства, се намират в тялото на човека. Единствената теория, доближаваща се в известна степен до истината, и то само в една малка своя част, е Вайсмановата теория[27]. Трудно разбираема в чудната си сложност, тя все пак обяснява как, даже и от гледна точка на съвременната наука, могат да се срещнат усложнения така многобройни, разнообразни и преплетени в безкрайно малкото пространство на един зародиш, че в него да се открият следи на хиляди поколения, като дава представа и за възможността някои от тези следи да се развият и проявят в съвременния човек.

Праотците като ръководители на физическата еволюция

Що се отнася до физическата еволюция, има един клас същества, които са нейни ръководители и пазители. Те доставят и моделите, според които се изработва всичко в тази

еволуция. Тези същества в индийската литература се наричат с общото име Питри, или “праотци”. Това название обаче не е точно и то по твърде проста причина. Първоначалните Праотци, т.е. тези, за които единствено бих желала да запазя това име, постоянно се явяват в нови роли. Ние ги виждаме отново във всеки кръг и когато стигнем до еволюцията на собствената ни планета, те пак се явяват в различните еволюционни цикли. След това ги виждаме да се губят някак сред човечеството и после отново да излизат на сцената в друга форма. Тези Праотци са един вид актьори, които играят различни роли, сменяйки костюмите си: хората са същите, но дрехите са други.

Тази смяна на ролите твърде много озадачава учениците на теософията, които не знаят как да познаят актьора, който преди това е играл друга роля. Част от нашата задача тук е да проследим тези същества в техните преобрази и да видим как се появяват отново в различните цикли, оставайки господари на физическата област: винаги и ръководители, и моделиери, и строители на смъртния човек.

Названието Праотци се дава и на тези, които се наричат Агнишвата и които нямат нищо общо с физическото тяло на човека. За известно време ще ги оставим настрана, но преди това ще кажем, че те са именно трите висши от седемте класа Праотци, които се споменават в индийските Шастри, но тях ги различаваме от другите по названието Арупа, т.е. “без форма”, и ги причисляваме към друга еволюция. Те се занимават с ангелите и понякога са наричани Праотци на ангелите. Те се занимават също и с умствената еволюция на човека. Срещаме ги под името Манасапутри, но това име се дава на още много други.

* * *

Праотците на физическия възход на човека, които са наистина прадеди на нашето тяло, са групирани в останалите четири класа, носещи в окултизма общото име Бархишад. Това име обаче понякога се дава само на един от тези класове, което обърква малко въпроса. Общото име е Бархишад-праотци, т.е. тези, които имат творческия огън. Макар че това име се дава специално на синовете на един от “Синовете, родени от ума на Брахма”, не по-малко вярно е, че същото име служи за означаване на цялата група от четирите класа рупа-Питри, които стоят начело на физическата еволюция. Така че когато говоря за Бархишад-праотците без други обяснения, аз ще визирам тези четири класа от рупа-Праотци.

Тези четири класа, Бархишад-праотците, идват от Луната. Чели сме, че Луната е вратата на Сварга[28], един от световите, обиталището на Праотците. Това е вярно по отношение на хората, защото те преминават от нисшия във висшия астрален свят и от там - в умствения. В космичния смисъл Луната е вратата, през която житеа материята, Пазители и Покровители на човечеството за нашата планета.

Свършено същата е била функцията на Лунните праотци в еволюцията на тяхната верига. Те преминават през същия човешкия път и излизат от него като зрели плодове на тази еволюция. Те се издигат все по-високо и по-високо, докато покорят цялата материя на Лунната верига и я доведат до състояние на послушно оръдие. Понякога ги наричат Кубове, защото по време на Лунната верига са покорили материята в нейната четворна форма и я донасят със себе си в Земята верига, за да продължи тя своята еволюция тук. Нека ги приемем за Владици на Луната, название, което често им се дава в окултната литература.

Те са наричани и “Синове на полумрака” по причини, които показват техните отношения с Луната, но които ще разгледаме по-нататък. Наричат ги още “Небесни хора”, “Синове на Луната” и “Прародители”. Нека не ги смесваме (което е още една възможност за объркване) с монадите от Лунната верига, които са друг клас Лунни прародители, идващи в Земята верига, за да преминат към човечеството на нашата планета. Те нямат нищо общо с Великите лунни прародители, освен обстоятелството, че са еволюирали на Луната под тяхна закрила, както и ние сега еволюираме тук под закрилата на Учителите на Мъдростта и

Състраданието. Тези обикновени прародители, така често смесвани с другите, са монадите дошли от Луната, една част от които съставлява мнозинството от нашето сегашно човечество, а друга част е затворена в животинското, растителното и минералното царства на нашата планета, тъй като изобщо всички форми, намиращи се в нашата верига, са заети от тези Лунни монади. Тях също наричаме праотци, но те не са великите прародители.

Нека отбележим, че тази еднаквост на названията се среща в индийската литература, при панихидите[29] и в обикновения език. Защото всеки човек на известно равнище, след като премине чистилицето, влиза в Питрилока[30] и тогава се счита и той за прародител. Но индусите знаят много добре, че тези човешки същества са по-скоро гости на прародителите, техни питомци, охранявани и ръководени от тях, отколкото сами да са от същото естество. Индусът не смесва тези хора, които след смъртта си преминават в Питрилока, с онези велики мощни праотци, които той постоянно извиква на панихидите и които са деца на Синовете, родени от ума на Брахма. Въпросът е в това, че навикът да се смесват тези с онези е много разпространен и се е загнездил и в нашата терминология. Нека за по-голяма яснота се спрем на това название Прародители да бъде запазено изключително за Владиците на Луната, но не и за членовете на нашето обикновено човечество, чиято физическа еволюция те ръководят.

В края на своята еволюция в Лунната верига тези Праотци са се върнали в лоното на Планетния Логос - управителят на веригата. Бихме могли да кажем, че те са достигнали сега Нирвана. Те влизат в съзнанието на великия Господар, под чието ръководство са еволюирали, ставайки част от Него и един вид зародиши на живот в Неговото тяло.

Когато започва Земята верига, т.е. новото тяло на Логоса, наричан тогава поради функциите си Брахма на системата, тези Прародители се раждат от Неговото “Тяло на полумрака”. Тези четири тела на Брахма са четирите планетни вериги: първата е Неговото “Тяло на мрака”, втората - това “на деня”, третата, Лунната верига - “на полумрака” и четвъртата, Земята, повратната точка - “Тяло на зората”. Така родени от Него Праотците се наричат Синове на зората, Синове на волята, Владици на Йога. Понякога те се наричат Самородени, защото не са били раждани, а са произлезли от тялото на Логоса. “Те са се родили от Неговото “Тяло на полумрака”, казва Вишну Пурана, “когато Той медитирал върху себе си, като Баща на света, и върху идването на човечеството в света.” Вараха Пурана говори същото, като казва, че се появяват с цвета на дима във времето, когато Той медитира върху сътворението на всички същества; тъй че, както по-горе казахме, във времето, когато той в качеството си на Баща медитира върху горните неща, се отлъчват от Неговото “Тяло на полумрака” тези Прародители, Синове на волята - Владиците на Лунната верига.

Бидейки притежатели на четворната материя и на творческия огън, те дават на хората техния етерен двойник, прана, нисшата кама и животинския зародиш на ума. Повече не могат да направят, но това е достатъчно, за да създадат един животински човек и всичките нисши форми.

Тези прародители са считани за подчинени на Яма, Владиката на смъртта, наричан Питрипати, т.е. родител на Праотците. По тази причина телата, които те дават на хората са смъртни, тъй като са родени в царството на Владиката на промяната и смъртта. Те не могат да дадат безсмъртната, а само смъртната част и хората, бидейки техни чада, също трябва да са подвластни на смъртта. По това именно и се различават децата на Земята от децата на Буда, планетата Меркурий. Там хората са безсмъртни, а земният човек е смъртен. Освен това дейността на тези прародители в Земята верига ще съдейства до голяма степен и за тяхната еволюция, като ги избави от властта на смъртта. В бъдещата планетна верига, Петата, те ще играят ролята на Манасапутри, Синове на ума и Владици на смъртта.

Това е нашата първа среща с Лунните прародители. Както казахме, срещаме ги постоянно. Най-напред ги виждаме като господари на материята, когато трябва да се появят първите живи форми в сегашната верига, когато планетите се образуват, но още нямат

никакви живи обитатели, а само материята на планетите е моделирана във форма на сфера. Срещаме ги още в началото на Първия кръг. Как да опиша това, което би видяло “божественото око” на един йога, ако се спреше върху този Първи кръг? Бих желала да нарисувам една картина, която макар и несъвършена, да даде някаква представа. Нека си представим гигантска маса от огнена материя, която се вълнува, кипи, премята се и се променя, движи се с чудовищни вълни, сгъстявайки се бавно в три различни степени на гъстота, в седем прозрачни форми. Трудно е да се нарекат “форми” тези седем маси, дори да слезем до четвъртата, защото първата форма на Земята е още едва различима, представляваща само нищожна ципа от етер - блестяща и нажежена. В този Първи кръг не се вижда нищо, освен тези огнени форми, седем на брой, от които четвъртата е бъдещата Земя. Тя се вижда най-добре. Над нея по низходящата дъга витаят три други сенки, плувайки в нажежените облаци; сенки, които са все по-неопределени. Пак над нея, по възходящата дъга, едва забележими, има три други сенки - също нажежени. Всичко това представлява една гигантска панорама от пламъци, които ту приемат формата на сфери, ту я губят, като слисват зрителя със своята невъобразима сила и неопишуема мощ.

Глава III

Функциите на четирите класа Бархиад-питри

Всеки от четирите класа Бархиад-питри, или Лунни (формени) прародители, стои начело на един от четирите последователни кръга на нашата Земна верига: тези, чието тяло е най-малко плътно, управляват Първия кръг, следващите - Втория, идващите след тях по плътност на тялото си - Третия и най-плътните от всички управляват Четвъртия кръг, или този, който е с най-плътна материя. Всеки един от четирите класа има по седем степени, или подкласове, така че във всеки кръг и на всяка от планетите срещаме “седем класа прародители” - за голямо учудване на много теософи, които са учили, че има седем класа Праотци, но когато се говори за Агнишвата-питри, а тук имаме работа само с Бархиад-питри. Тази неяснота се разсейва веднага, щом схванем добре, че във всеки от тези седем класа има седем подкласа арупа и рупа, които се различават един от друг по фазите на своята еволюция. По този начин в четирите велики класа рупа-Питри имаме 28 подразделения - по седем подразделения за всеки клас, с които именно ще имаме работа във всеки кръг. От четирите велики класа само по един се занимава с отделен кръг и именно неговите подкласове са които обикновено срещаме под името “седем класа Лунни праотци”.

Четирите главни класа се различават по своите тела: на първия клас най-нисше тяло е причинното, вторият има за инструмент на проява умственото тяло, третият употребява астралното си тяло, а четвъртият - етерния двойник. По този начин с увеличаване плътността на планетите в последователните кръгове, прародителите, които ръководят физическата еволюция, донасят със себе си все по-плътни и по-плътни тела, които са по-добре приспособени за задачата, която им предстои. Колкото повече изучаваме еволюционния план, толкова повече ни учудва съвършеното приспособяване на една част към друга.

Както вече споменахме, тези Бархиад-питри принадлежат към последната от творческите йерархии, която наричаме Седма, макар че в действителност тя е Дванадесета. Те заповядват на голямо множество природни духове, които са истинските строители на формите - нещо като зидари, а самите Праотци могат да се сравнят с архитектите. Последните дават плана, моделите, а техните подчинени - това безчислено множество същества - работят по тези планове и модели, като избират материалните частици и поставят всяка на мястото ѝ. Нека отбележим мимоходом, че тъй като в индийската литература с “дева” се назовават всички тези духове-строители, то 33-те милиона деви, които често се споменават, изглежда са необходими на природата за реализиране на нейния план, така че

тяхната многочисленост не бива да ни учудва.

Когато Пураните говорят за Земята и за шест нейни планети, те правят описанието си по един странен начин, който много пъти е предизвиквал иронията на мнозина от дипломираните индийски учени. Това особено засяга описанието на седемте сухи земи или Двипи, разделени една от друга с интересни океани от мляко и пр. “Колко са смешни тия приказки на древните”, възклищават съвременните критици. При това тези древни хора са писали много по-мъдро от мъдреците на XIX столетие, защото тяхната живописна картина дава една вярна представа за Планетната верига, където всяка суша (Двипа) представлява една от планетите, а това, което наричат океан е продължението на материята между две планети, разделяща ги също като море, което не може да бъде преплувано, освен от онези, които са развили висшите тела и така са придобили способността да плуват из тези велики морета от материя.

Ако можем да се издигнем до някое високо поле и да наблюдаваме Веригата отгоре, ще видим точно това, което ни дава описанието в Пураните, а именно седемте сухи земи и седемте океана около тях - огромни вълни от материя с различна плътност, движещи се между планетите и наричани с имената на земни течности, на които те най-много приличат по външния си вид. Може би е грешка да се опитваме да отъждествяваме тези описания със земни неща, когато те се отнасят до седемте планети на Веригата - сфери, съвсем различаващи се помежду си, една от които е нашата Земя, наречена Джамбудвипа. Възможно е тези описания да не са в съгласие със съвременните идеи за точни класификации или пък да не са строго научни. Но у обикновените умове, за които са предназначени, те извикват живи и живописни картини. И когато съвременният ясновидец застане на мястото, от което е наблюдавал авторът на Пураните тази сцена, той ще види пред себе си същата чудна панорама със седемте планети, заобиколени от своите океани от неорганизирана материя.

Първи кръг

Нека се върнем към нашата картина от огън и прозрачните планети, плуващи в огнени морета.

Върху първата от тези сфери, която е най-неопределена и най-силно нажежена, слиза първият клас Лунни прародители. Те дават първия модел на формите, които ще служат за жилище на всички, които ги следват. Идеите за тези модели съществуват в ума на Планетния Логос, но на Прародителите е оставена работата по моделирането на първите форми от огнена материя, които ще служат за жилище на монадите от Лунната верига, когато слязат. Необходимо е те да стават обитатели на материята от веригата, защото без това не ще могат да образуват форми от нея. Те не могат да работят с материя, която не е тяхна. Затова първото нещо, което трябва да направят, е сами да минат през всички видове материя и като я натрупат около въздушните си тела, да я преобразуват посредством своя творчески огън в зародишни форми, които лека-полека, развивайки се и узрявайки, ще станат с течение на вековете формите, които виждаме върху четвъртата планета от Четвъртия кръг. Всеки подклас изработва седем типични форми във всяко от природните царства на всяка планета (защото наистина във всяко царство има по седем типа, които съществуват редом) и тези именно са седемте типа на седемте подкласа прародители във всеки кръг. В този Първи кръг те са само ципести форми от огнена материя.

Характеристиката на първата планета А е такава, че там няма нито една форма в смисъла, който ние влагаме днес в тази дума. Така различна е тя от формите, които познаваме, че се нарича арупна, безформена. Въпреки това там има форма, но не такава, каквато знае смъртният човек. Тя се нарича прототипна, т.е. идеална, съставена от есенцията на излъчената мисъл-форма, която е неопределена и променлива, смътна, съвършено

непонятна и неуловима за конкретния ум. Тя може да бъде позната само по един начин, а именно по силата на факта, че слизайки в един по-долен свят, се разпада на неизброимо количество конкретни форми, всяка от които запазва приликата си с нея в този смисъл, че представя нейните съществени характеристики и възпроизвежда нещо от нейния образ. Може би ще ни стане по-ясно в какво се състои въпросът, ако си помогнем с едно интересно средство, което на времето, при зараждането на биологичната наука, е било употребено за илюстриране на това, което се разбира под думата “тип”. Професор Оуен, изследвайки сложния род на млекопитаещите, прави опит да открие и комбинира техните общи характеристики. Той открива, че съществуват известни прилики между млекопитаещите: например, наличие на гръбначен стълб, четири крайника и пр. Събира тогава всички общи черти у млекопитаещите, които изследва и създава една обединяваща форма, която не прилича на нищо познато в света нито по сушата, нито във водата, и която той нарича “прототип на млекопитаещите”. Това е само една фантазия на учена, с която той иска да улесни научното изследване. Но в действителност онова, което създава по този начин, излиза по-вярно, отколкото самият той е очаквал. Подобни прототипи съществуват в духа на Логоса за всяко от природните царства: прототипи на минерали, на растения, на животни и на хора. Те съществуват там само като идеи, Платоновидни идеи, както се казва понякога, защото Платон е придавал голямо значение на тези идеи в своята философия. Тези идеи се намират в ума на Логоса, а архитектите, т.е. Бархишад-праотците ги възпроизвеждат от ума на Логоса в планетата А, най-висшата от планетната верига. Ето защо тази планета са нарича Планета на прототипите, защото там именно във всеки кръг се намират всички прототипи, които ще служат за основа на еволюцията на формите в дадения кръг.

Понякога Пураните загатват за тези форми и се опитват да ги опишат, но тези описания изглеждат странни, груби и непонятни. Много от учените, които познават, дори отчасти, най-новите науки, се подиграват на старите Мъдреци, които са се постарали да опишат тези необикновени форми, съвсем различни от всичко, което човешкият дух е в състояние днес да разбере. Но тези Мъдреци са знаели нещо повече от съвременните учени: знаели са за тези прототипни форми, основите на всички форми, а съществата, за които се говори в Пураните, са прототипи, а не формите такива, каквито те съществуват в нисшите светове. Нямам думи да изразя, нито мога да дам представа за тези необикновени творения - думи, които да дадат представа за тях по-добра от тази, която ни дават Пураните, колкото и неопределена, странна и недолялана да изглежда тя. Това е най-доброто описание, което може би изобщо човешката реч би могла да даде.

Да преминем към следващата точка. Както казах, всеки Кръг развива отделна еволюция: елементална, минерална, растителна, животинска и човешка. Форми, които още не се срещат на някоя от планетите, все пак съществуват в ума на Логоса; те витаят над планетите в зародишно състояние, така че в атмосферата на една планета може да се чете нейната бъдеща история. Това е именно едно от тълкуванията на израза: “четене в астрална светлина”. И така на Първата планета в Първия кръг от нашата верига Прародителите създават прототипите на първите три, елементалните, и на минералното царства. Само типовете от висшето елементално царство са зрели и съвършени тогава. Тези от долното и средното елементални царства са зародишни типове, а типовете от минералното царство са само ядки (семена), които съдържат в потенциално състояние всичко, което ще се развие от тях в Четвъртия кръг. Първият клас Бархишад-прародители облича тези прототипи в прозрачна материя и населява с тях нажежената планета. В атмосферата на планетата другите три класа Бархишад-праотци се занимават със зародишите на бъдещото растително царство от Втория кръг, със зародишите на бъдещото животинско царство от Третия кръг и със зародишите на бъдещото човешко царство от Четвъртия кръг. Тези зародиши по нищо не приличат на растителните, животинските и човешки форми: това са само кристализации, ако може така да се говори за една тъй фина материя, агрегати от материя; те пребивават в лоното на природата така, както зародишът в утробата на майката и правилно е казано, че

когато дойде времето да разберем мистерията на израстването на човека, целият творчески план ще се разкрие пред очите ни.

И така, върху тази планета А Прародителите вършат усилено своята работа: създават прототипите, обличат се сами, както се казва, във формите, които са създали и след това минават набързо през зародишните форми в околната атмосфера, за да събудят в тях първите зачатъци на живот. Те преминават на планетата В, втората, където оформят умножените конкретни форми, произлезли от оригиналните прототипи. Няма никаква чувствителна промяна във формите, населяващи околната атмосфера: всички усилия са посветени на елементалното и минералното царства, където напредъкът е голям. Оттам, на третата планета С, те оформят по-плътни форми, но и те са все още само едно сгъстяване на огъня, както могат да се видят в един огън слоеве от бял и жълт пламък, а след това и червена жар. Такива са единствените видими разлики, които могат да бъдат наблюдавани в огъня на последователните планети.

Най-после те слизат на Земята, където минералите достигат до физическо състояние, а останалите форми все още стоят в атмосферата наоколо. Зародишните форми на минералите се появяват само смътно върху нашата нажежена Земя във вид на тънки и светли ципи и така продължава докато се стигне Седмата планета. През това време цялото минерално царство е сформирано, макар че в това ципесто състояние те не представляват минерали такива, каквито ги знаем ние - твърди, кристални и пр., а са само една гореща газообразна маса. Всичко, което днес съществува в минералното царство, на последната планета на този Първи кръг се намира във вид на ципести, тънки зародиши, за да станат по-богати, по-плътни и по-сложни през следващите кръгове.

Работата на Праотците може да се резюмира така: на планета А те създават седемте прототипа на съответните седем природни царства; на планетата В умножават формите, съдържащи същинските характеристики на всеки прототип; на планетата С дават по-голяма плътност на тези форми; на планетата D ги оформят в още по-плътна материя; на планетата E ги усложняват и започват постепенно да ги обработват; на планетата F ги създават от фина материя и накрая на планетата G ги усъвършенстват. Това е начинът, по който Прародителите работят в даден Кръг, макар че само в Първия те се обличат с материя и живеят в нея временно, за да могат да я усвоят за работа. При своята строителна дейност те си служат само с горните четири състояния на материята във всеки свят. Когато първият клас Бархишад-праотци завърши описаната дейност върху всяка от планетите, Лунните монади, слизайки в Земната верига, влизат наготово в сътворените и след това напуснати от тях форми. Слизайки от Луната монадите влизат най-напред в елементалните царства и през тях в минералните и други форми, напуснати от Праотците. Техните седем класа, както видяхме вече, са достигнали различни степени на еволюция и следователно са развили различни сили. Някои от тях - най-младите, в Лунната верига едва са достигнали слаб съзнателен живот. Други от тях са преминали през лунните царства и са достигнали до типовете на лунните животински форми. Тази разлика в степента на израстването и в еволюцията на съзнанието има забележително последствие: колкото монада е по-напреднала, толкова нейният прогрес в света на формите е по-бърз и оттук започва все по-голямата разлика между различните класове по време на еволюирането им. Нисшите остават все по-назад и по-назад вследствие на бързината на прогреса у по-развитите. Най-добрият начин да илюстрираме това (казвам само да "илюстрираме", защото тези, които остават назад, са само 1/7 от всички монади в даден клас) е да си припомним аритметичната и геометричната прогресии. Например, ако изходим от 3 и прибавяме по 3, ще получим 3, 6, 9, 12, което ще ни даде представа за първия начин на прогресиране. Но ако вземем геометричната пропорция, ще получим 3, 9, 27, 81. Разликата е очевидна. Според първия метод имаме само 12 в четвъртата фаза, а според втория имаме 81. Разликата се дължи на различните методи. Приблизително същото става и с Лунните монади: когато техният първи клас стигне до най-долния етап подорганически човешки форми на планетата А, той вече е минал през 42 типа от форми, докато последният

клас е минал едва първия от седемте етапа на най-долното елементално царство. Първият клас пътува седем пъти по-бързо от последния. В края на Първия кръг първият клас Лунни монади е минал през 49 стадия от еволюцията на формата, т.е. седем стадия във всяко от седемте царства, докато в същото това време най-долният клас, седмият, е минал само през седем промени на еволюцията на формата - седемте, които съставляват най-долното от елементалните царства. През останалите кръгове монадите от първия клас не минават през никое от долните царства, а влизат направо в човешкото царство. Когато приключи Първият кръг, настъпва пралая, т.е. няколко века почивка, преди отново да се поднови създаването на форми.

Втори кръг

Тогава започва Вторият кръг и вторият клас Бархишад-праотци се залавя за работа. Те свалят прототипите на растителните форми върху планетата А, дават им конкретни форми върху планетата В, съгъстват ги върху планетата С и върху D те стават физически. По същото време зародишните форми на животните и хората остават в атмосферата и продължават да се развиват. А човешките зародиши, които през Първия кръг са имали само странни кристални форми, подобни на тези от минералното царство, се развиват в този подобно на растенията или дърветата - с гигантски влакна, като по нищо не наподобяват човека, макар че тези растителни форми днес все още могат да се видят в човешкия ембрион. През този кръг строителите въвеждат във всички тела газообразни частици от третото подполе.

Трети кръг

Преминаваме в Третия кръг. Планетите сега са много по-плътни, макар че все още са светещи и етерни. Тук се развиват животните. В този кръг работи третият клас Бархишад-праотци и с увеличаване на плътността те свалят зародишните прототипи на животните, дават им по-конкретни форми, които върху планетата D достигат по-голяма определеност. Виждаме човешките зародиши, чиито брой се е увеличил твърде много с прииждането на нови пришълци от Втория кръг, да плуват в атмосферата на планетата, вземайки странни животински форми - чудовищни, ужасни на глед, гигантски същества, прилични на маймуни, с ясен печат от своя животински произход в зародишните си форми. Човешкият зародиш, през време на вътреутробното си развитие, все още носи следи от този период. В този кръг строителите въвеждат във всички тела водни частици от вторите подполета.

Четвърти кръг

След това започва Четвъртият кръг. Четвъртият клас Бархишад-праотци - тези, които имат етерни тела, се залавят за работа и пренасят на планетата А човешките прототипи - чудесни прототипи на това, което ще представлява човекът и което той действително представлява, защото там са първообразите на Седемте раси. Шестата и Седмата се различават по блясъка и хубостта си и дават представа за това, което ще представляват развитите типове на бъдещите раси и кръгове. След това виждаме да слизат и да увеличават плътността си формите, които ще се развиват върху четвъртата планета - нашата Земя. Най-сетне стъпваме на твърда почва, поемаме си дъх след това дълго летене в пространството, пристигаме на Земята - не съвсем такава, каквато я знаем днес, но все пак това е нашата Земя, която ни е по-близка от останалите планети.

След като пристигнахме и сме си починали малко, нека сега се огледаме наоколо. Странен свят със страшни бури, където мощни природни конвулсии напомнят трусовете от събарянето на цели планини; вулканични изригвания с горяща лава, грохот на гигантски вълни, които откъртват цели скали и хвърлят във въздуха цели планини, като че си играят с тях. Навсякъде гори огън; навсякъде се вихрят циклони, урагани и бури - състояние на такива атмосферни условия, което изглежда несъвместимо със съществуването на каквото и да било живот. В известна степен това напомня Първия кръг, само че сега грохотът е по-голям поради по-голямата плътност на материята. Тук също царува навсякъде силният бумтящ огън. Тези катаклизми в продължение на 20 крори (200 000 000 години) се вихрят непрекъснато, след което стават периодични, разразяващи се през големи времеви отрязъци. Праотците са там - творците на всичко това.

Минават безчет години от началото на Четвъртия кръг върху тази планета D, през което време природните духове работят върху формирането на минералите, растенията и нисшите видове животни. Всред този хаос те полагат големи усилия да създадат нови организми от онова, което е останало на планетата от последния кръг, след като живот-вълната се е оттеглила. Резултатът е: всички видове чудовища между човека и животното, влечуги от различни видове, които се появяват всред пламъците, пяната и вихрените облаци са произведения на “чирашка ръка”, би казала науката. Но те са дело на нисшите деви, природните духове, на които липсва ръководство от страна на Владиците на формите. Когато приближава краят на великите катаклизми, Владиците на формите идват да видят дали Земята е вече готова за създаването на човека. Тогава биват пометени всички тези нисши форми от Земята и тя заприличва на необятен океан от развълнувана вода, лишен от обитатели, където твърдата земя се губи под водната пустиня. Постепенно се показва на повърхността една точка от първия континент - върхът на планината Меру, носът на северния полюс, началото на Свещената вечна земя, Земята на девите, наречена Шветадваipa, Белият остров, Централният континент и понякога Джамбудвипа - название, давано и на цялата Земя. Парсите я наричат Айрияна Ваежо и с право твърдят, че техният велик пророк Заратустра се е родил там. Планината Меру, оста на нашата Земя, макар че се е подала на полюса, има корените си в Хималаите - “пояса на света”. Постепенно тази земя изплува на повърхността на вълнуващите се води, които покриват неизстиналата още планета и подобно на седмолистен лотос около планината Меру като техен център, се показват седем големи носа, чиито върхове понякога се наричат Пушкара - название, което с право принадлежи на седмия континент - и именно тези седем носа с тяхната централна част съставляват Вечната земя. Върху тази именно земя на свой ред трябва да се зароди всяка раса, съвсем независимо от това къде ще живее тя в последствие. Това е люлката на всички раси под управлението на Друва, Господарят на Полярната звезда. “Полярната звезда бди над нея със зорко око от зората до свършека на полумрака на един ден от Великото Дихание”.^[31] Тази земя, прочие, се появява на повърхността готова да приеме своите обитатели и нейният климат е една чудесна пролет. Тогава се раздава звучният глас на Владиците, които са Мирови управители. Ето колко великолепно се изказва по този въпрос Книгата на Мъдростта:

“Великите Архангели^[32] извикаха Владиците на Луната с въздушните тела: *Създайте хора, хора от вашето естество. Дайте им собствени вътрешни форми. Тя ще им построи външните обвивки. Те ще бъдат мъже-жени. Владици на пламъка също ...* Те се отправиха - всеки към предназначенията му земя. Те бяха седем, всеки в своята част. Владиците на пламъка изостанаха. Те не пожелаха да отидат, не пожелаха да творят. Седемте войнства, от воля родените Владици, подбуждани от Духа животодаател, отделиха хора от самите себе си, всеки в своята зона. Седем пъти по седем сенки на бъдещи хора се родиха, всяка със своя цвят и род - всяка в степен по-долу от своя баща. Безкостните бащи не можеха да дадат живот на същества с кости. Тяхното потомство бяха Бхута - същества без форма и без ум. Затова именно ги нарекоха Чхая (сенки, образци).”^[33]

Четвърти кръг, Първа раса

Четири класа лунни монади са готови за въплъщаване в човешки форми и Бархишад-праотците слизат върху нашата планета на Свещената вечна земя, отделят от своите етерни тела една сянка, един зародиш на живот, който има силата да се развие в човешка форма. Това е голяма влакнеста форма без пол - едно празно същество, плуващо в гъстата атмосфера и димящите морета. Те се носят свободни като неопределени, променливи, смътни форми от етерна материя, криещи в себе си зародишите на всички форми, които са събирали праотците през миналите еволюции; имат цвета на ялната Луна, жълтеникаво-бял с променливи оттенъци. Четвъртият клас на Бархишад-праотците, които са дали зародиша на живот за създаването на физическата форма на човека, имат, както видяхме, седем различни подкласа, всеки от които заселва един от седемте носа: “Те бяха седем, всеки в своята част...; отделиха хората от самите себе си, всеки в своята зона”. Но писано е още: “Седем пъти по седем сенки на бъдещи хора се родиха” и естествено се повдига въпросът за какво е необходимо това седемкратно увеличение. Това е защото всеки клас на Бархишад-праотците не се състои само от седем подразделения на различни степени на развитие, както вече обяснихме, а освен това всяко от тези седем подразделения - които са само различни степени на еволюцията - включват и представители на седемте типа, за които говорихме. Оттам се получава и “седем пъти по седем”. Лунните монади, тъй като обхващат съвсем различни степени на еволюция, не могат да се приспособят към сенките само от една степен. Монадите влизат в сенки, съответни на развитието, което са достигнали през първите три и половина кръга. Необходими са много видове и степени, за да има за всяка монада подходящо жилище, а необходимите за това условия са приготвени от 49-те подразделения.

Тези променливи форми се отделят от етерните тела на техните праотци - по същия начин, както се вижда етерният двойник да излиза от тялото на медиумите - и това е Първата човешка раса. Човешка ли? - ще попита някой. Човешка ли е тази форма - странна, разтягаща се, неопределена, подобна повече на парче лепкава тиня, отколкото на човешко същество? Защо да я наричаме човешка? А защо да наричаме човешка форма първия сбор от зародишни клетки в утробата на майката, които нямат нищо общо с човешката форма? Защо го наричаме човешки зародиш? Затова, защото в тази форма, която няма нищо общо с човешкото, се крие бъдещият човек, който ще еволюира и защото от нея не може да се развие нищо друго освен човек. Следователно, въпреки че формата не прилича на човек и че е само зародиш на бъдещия човек, ние я наричаме “човек”, защото витаещата над него монада е достигнала развитието на човека и защото това название подхожда, ако не на външен вид, то поне на затворения в тази форма живот. Ето защо по същите съображения казваме, че тогава е била сътворена Първата човешка раса.

Тези големи форми блуждаят насам-натам, безчувствени и пасивни. Тъй като съзнанието се намира в духовния свят, то може само много слабо да въздейства върху тези лошо формиращи тела, които са надарени само със слаб слух и неопределен усет за огъня. Понякога ги наричат “Раса на богове”, защото единственото съзнание, което имат, е от много възвишено естество. Тях ги наричат също “Синове на йога”, защото Праотците са дали своите сенки, бидейки потънали в медитация. Те биват наричани даже и “самородени”, защото не произхождат от човешки родители. Те именно са вторият Адам на еврейските книги. Праотците дават своите етерни сенки, оживяват ги със своя електрически огън, галванизират ги за действеност, така да се каже. В тази си дейност те са подпомогнати от Слънцето, което в отговор на призива за подкрепа от страна на Повелителя на природните духове, изпраща своите живителни лъчи - слънчевия огън. “Тези Трима, благодарение на съвместните си усилия, създават една добра форма. Тя може да стои права, да върви, да тича, да лежи или да лети. Но все пак си остава само Чхая - сянка, лишена от разум...”. [34] Планетата, която управлява тази Първа раса е Слънцето или по-точно мистичната планета Уран, която то представлява.

Тези същества се размножават чрез деление или пъпкуване, които са единствените възможни за тях начини за размножаване, както днес са протистите[35], които имат най-голямо сходство с тях. Те растат, делят се първоначално на две равни половини, а в последствие на две различни части. По този начин те създават своите потомци, които на свой ред израстват и се размножават по същия начин. За да получим представа за този процес трябва да проследим съвременното размножаване на амебите.

В тази Първа раса не се забелязват отчетливи разделения на подраси, макар че тя има седем етапа на развитие, седем промени в еволюцията. Те не умират: “ниито водата, ниито огънят могат да ги унищожат”[36], тъй като огънят е тяхна стихия, а за присъствеността на водата нямат съзнание. Когато настъпва времето да се появи Втората коренна раса, природните духове обвиват сенките с един вид черупки от по-плътна материя и “външната обвивка на Първите стана вътрешна на Вторите”[37]. Така Първата раса се претопява неусетно във Втората и сянката, която е била тяло на Първата, става етерен двойник на Втората.

С течение на времето, в периоди с неустановена дължина, при съществуването на Първата раса, Земята започва да се успокоява и катаклизмите - да стават само местни, а не както преди това всеобщи. Постепенно започват да изплуват върху повърхността на водната пустиня по-обширни земи, продължения на носовете на първия континент, които образуват една голяма подкова. Това е вторият континент, наречен хиперборейски или Плакша. Той заема северната част на Азия, заедно с Камчатка и Гренландия, а на юг граничи с голямо море - там, където в момента е пустинята Гоби. Шпицберген[38], Швеция и Норвегия съставляват също част от този континент. На югозапад той обхваща и Великобритания и се простира до Бафиновия залив, чийто остатъци са острови днес. Климатът е тропичен и буйна растителност покрива огряните от слънцето поляни. Това е една богата страна с преизобилна жизненост. Тази област се изменя, когато нейните обитатели я напускат поради климата ѝ. По-нататък континентът е унищожен от многобройни катаклизми.

Четвърти кръг, Втора раса

Появява се Втората раса и по време на живота си се представя чрез два типа, които са слабо надарени с интуитивно съзнание. Тя притежава характерната двойственост на този вид съзнание, която се проявява във физически изменения, в нейните две сетива - слух и осезание и в нейното съзнаване на огъня и водата, както беше вече обяснено, когато говорихме за еволюцията на монадите.

Хората от Втората раса се наричат Кимпуруши, т.е. деца на Слънцето и Луната, “деца на жълт баща и бяла майка”[39], следователно деца на огън и вода, родени под влиянието на планетата Юпитер, Брихаспати. Техният цвят е златно-жълт с оттенъци от оранжево до лимонено жълто. Тези форми са живи цветове, влакнести, някои дървовидни, някои полуживотински, други почти човешки, които блуждаят насам-натам, плуват, пълзгат се, катерят се, викат се помежду си със звук като от флейта, сред великолепни тропически гори, зеленеещи се на слънцето или места изобилстващи с цветя и пълзящи лиани. Всичко това представлява една великолепна картина, отразяваща блясъка на природата в нейната буйна младост, изобилна жизненост, движение, цвят - картина рисувана от гениална ръка с бои с ослепителна красота.

Както казахме вече, тази Втора раса развива два главни типа - ранен и късен. В първия няма никакви следи от пол, съществата са безполови и се размножават посредством разширение и пъпкуване, както и Първата раса. Но когато формите стават по-твърди и обвити с по-плътна черупка от земна материя, този начин на размножаване се оказва невъзможен. Тогава те започват да отделят от себе си малки телца, фигуративно наречени

“капки пот” (защото те действително излизат както потта излиза от човешката кожа); тези малки телца, лепливи и с цвят на опал се втвърдяват постепенно, растат и приемат различни форми. В Пураните четем, че всички раси са произлезли от кожните пори на своите прадеди. Там намираме също, че Вирахадра, изпратен от Махадева, за да сложи край на жертвоприношенията на Дакша, отделил чрез кожните си пори милиарди странни форми. В Пураните намираме много следи от този вид размножаване, а изследването на физическата еволюция на човека ни помага да разберем по-добре този въпрос.

По-нататък с течение на времето започват да се забелязват леки следи на половост в тези “родени от потта” от Втората раса. Това е основополагането на двата пола и затова се казва, че се достига до латентни андрогинни полови органи.

При изследването на сегашната еволюция на нисшите царства ние отново срещаме тези начини на размножаване, което показва как природните духове следват всякога същия план, безкрайно разнообразен в подробностите си, но единен в своите принципи. Всички млекопитаещи произлизат от зародиши, оставени от тази Втора раса хора; животните, които са по-нисши от млекопитаещите, са сътворени от природните духове според типове, изработени в Третия кръг и понякога с помощта на човешки еманации.

През това време Земята се променя бавно. “Великата Майка работи под водите... Тя работи още по-усилено за Третата (раса) и нейният кръст и пъп се издигат над водите; това е поясът, свещената Химават, която опасва света”[40]. Великото море южно от Плакша, покрива пустинята Гоби, Тибет и Монголия. Изпод неговите води на юг се подава голямата Хималайска верига, а южно от нея бавно се подава суша чак до Цейлон, Суматра, Австралия, Тасмания и Великденските острови; на запад тя се простира до Мадагаскар и една част от Африка. Всичко това, заедно с Швеция, Норвегия, Сибир и Камчатка, представлява един голям континент, огромната Лемурия, люлка на човешката раса, в която човекът получава своя ум. Древната история нарича този континент Шалмали. В течение на вековете този голям континент претърпява много разкъсвания и се превръща в големи острови. От време на време има големи вулканични изригвания, а силни земетресения откъсват от него големи парчета. Едно постепенно пропадане на земните пластове потопява временно Норвегия. 700 000 години преди началото на еоценовата епоха от третичната ера започват големи вулканични изригвания; на дъното на океана зейват пропасти и Лемурия като континент изчезва, оставяйки като следи Мадагаскар, Австралия и Великденските острови. По време на съществуването на Лемурия и около средата на съществуването на нейната раса, настъпва голяма промяна в климата, която унищожава остатъка от Втората раса и нейното потомство - първоначалната Трета раса. “Оста на колелото се наклонила. Слънцето и Луната не светели вече над главите на тази част от родените от потта; хората опознали снега, леда и студа; хора, растения и животни се смалили на ръст”[41]. Великолепните тропически цветове избледняват под дъха на царя на ледовете; започват полярните шестмесечни дни и нощи и за известно време остатъците от Плакша са само рядко населени.

Четвърти кръг, Трета раса

В Третата раса, както трябваше да очакваме по аналогия, намираме три силно развити типа, които ще наречем първоначален, среден и последен. Точно както Първата раса (във връзка с Духа) проявява единство, Втората (във връзка с дух-интуицията) проявява двойственост, а Третата (във връзка с дух-интуиция-умът) ще прояви троичност.

При първоначалният тип - тип I, начинът на размножаване е като на последния тип от Втората раса: изпускане на мека и леплива еманация - “потта”. Тези тела се втвърдяват при 2-та подраса. “Капките стават твърди и кръгли. Слънцето ги стопля, Луната ги охлажда и оформя, вятърът ги храни до деня на съзряването им.”[42] Постепенно тези меки тела се

втъвръдяват и приемат формата на яйце, което и в настоящето е начало на всеки зародиш. За в бъдеще именно през такова яйце ще преминават всички форми в първите стадии на еволюцията си. Тези форми приемат един по-близък до днешната човешката външност облик: латентни андрогини. Този първоначален тип на Третата раса обхваща две подраси: “родените като пот”, у която едва се забелязва зачатък на полово диференциране, и втора - пак “родени като пот”, но окончателно андрогинна, с напълно човешки облик, обвити с материална обвивка, която се вътъвръдява. Те са наричани “Синове на пасивната йога” - дотолкова са безсъзнателни по отношение на външния свят.

В средния тип на Третата раса, тип II, в 3-та подраса, малките се развиват вътре в обвивката, която е една черупка, като развиват двойни полови органи и веднага след раждането си, което става чрез счупване на черупката, са напълно развити, подобно на пиленцата, които веднага могат да вървят и тичат. Те са хермафродити, за които ще говорим по-късно, защото стават приемници на Владичите на Мъдростта. Тази фаза дава своето име на типа II. В 4-та подраса размножаването все още става посредством яйца, но в съществата единият от половете започва да доминира, докато накрая се обособяват напълно и двата пола, които сега познаваме; след време малките стават безпомощни, така че в края на 4-та подраса те вече не могат да ходят веднага след като напуснат защитната обвивка.

Човешкият зародиш днес все още преминава през тези етапи на развитие: амебовидната форма на Първата раса, влакнестата форма на Втората, заменянето на безполовото състояние от първите стадии с хермафродитизма и постепенното доминиране на мъжкия или женския пол, определяйки пола на съществото, както е в Третата раса. Но за отбелязване е, че следите от този хермафродитизъм никога не изчезват напълно, дори и в зрелостта, така че всеки от двата пола запазва известни рудименти от другия пол.

Интересно е, че в индийската литература, в митовете - които са по-верни от историята - констатираме многобройни следи от различните начини на размножаване в първите времена. Така в разказа за жертвоприношението на Дакша, тези различни начини са изброени така: “родени от яйце, от пара, чрез никнене, от кожни пори и чак накрая - от утроба”[43].

При III тип - последния от Третата раса - 5-та подраса все още се размножава чрез яйца, в които прогресивно се развива малкият човешки плод, но яйцето постепенно се задържа в утробата на майката и детето се ражда слабо и безпомощно, като е и днес. В 6-та и 7-та подраси половото размножаване става всеобщо. Този последен III-ти тип от Третата раса е готов да приеме Манасапутрите.

Разделянето на половете по време на 4-та подраса в средния тип на Третата раса става в края на вторичния период, преди 6 и половина милиона години. След това първите подраси бързо изчезват, най-вече при споменатата катастрофа. Божествените царе слизат на земята преди разделянето на половете, влизат във висшите форми на средния тип от III раса и са наречени андрогини или божествени хермафродити. Те дават на тези форми една небесна красота, огромен ръст и великолепно черти и външност. С тяхното слизане на земята и с разделянето на половете, което следва, приключва Сатия Юга на земята.

Първият тип се ражда при покровителството на планетата Венера (Шукра) и хермафродитите се развиват под нейното влияние. Разделянето на половете се извършва под влиянието на планетата Марс (Лохитанга), носител на Кама - страстта. Както всички земни форми по онова време, човекът има гигантски ръст в сравнение с днешния. Съвременник на птеродактила[44], мегалозаура[45] и други гигантски животни, той трябва да се бори с тях. Органите на зрението се развиват в тази Трета раса: най-напред само едно око в средата на челото, по-късно наречено “трето око”, а след това две очи. Но последните рядко се срещат сред хората от Третата раса, дори до 7-та подраса, и чак в Четвъртата раса двете очи стават нормални органи на зрение, а третото око се отдръпва навътре в мозъка, където се превръща в това, което днес се нарича *Glandus pinealis* (пинеална жлеза).

Тази Трета раса има червен цвят на кожата, с множество разнообразни оттенъци. Божествените андрогини имат бляскаво-златен цвят с неописуемо сияние и великолепие, подсилвани освен това и от мълниеобразните струения на единственото око, приличащо на скъпоценен камък в своето бляскаво гнездо. Жалко впечатление правят след това появилите се лоши и несъвършени форми с керемиденочервен цвят на първите мъже и жени след разделянето на половете. Те имат гигантски ръст и със съответните си пропорции създават впечатление за такава необикновена сила, която превишава тази на днешните хора така, както силата на аноплатеридите и палеотеридите около тях надминава тази на днешните бивол, елен, кон, тапир и носорог, които са техни потомци. Със своето ниско и полегато чело, с тъмnochрвения блясък на окото си, със сплескания си нос и тежки, издадени напред челюсти, те представляват една отвратителна за съвременния вкус гледка.

Споменът за третото око остава да съществува в гръцката легенда за циклопите - име, което се дава по-късно на хората с едно око - легендата за Одисей, който е от Четвъртата раса, където той убива един циклоп от Третата раса, с едно единствено и централно око. Това трето око, развито под влиянието на монадата, на духа в човека, има много по-силна зрителна способност от двете очи, които се появяват по-късно, или по-точно казано поставя по-малко пречки пред способността на монадата за други възприятия. Когато монадата започва да отстъпва пред разума, физическата природа възтържествува и двата слаби органа на зрение, които наричаме очи, постепенно се развиват и макар да са по-голяма пречка пред способността на монадата за външни възприятия, те дават по-ясна картина на предметите и биват приспособени за едно все по-ясно и по-ясно виждане. Третото око е приспособено повече за схващане материята в нейната цялост, отколкото в подробности и неговото временно затваряне само спомага за развиване на по-голяма яснота на виждането. Тези мними диваци, диваци само по външност, имат силна интуиция и лесно откликват на влиянието на Божествените царе, които ги управляват. Под тяхно ръководство те построяват големи градове, циклопски храмове, които са тъй здрави, че и до днес са запазени техни останки, а Шамбала, свещеният град и обител, стои като ням свидетел на силата, която го построява и на гения, който дава идеята за плана му. За тази цивилизация ще говорим по-подробно в главата за интелектуалната еволюция.

Ролята на Бархишад

- праотците в еволюцията на расите

Преди да приключим с изучаването на физическата еволюция, където Бархишад-праотците играят много важна роля, нека хвърлим поглед върху участието, което те вземат по-късно в еволюцията на расите.

След като дават своите сенки на Първата раса, те напускат земята и се възкачват за известно време в Махалока. “Като хвърлят своите сенки и създават човека от единния елемент (ефира), Праотците се издигат в Махалока, откъдето при обновяването на света периодично слизат, за да дадат рождение на нови хора.”[46] Това означава, че те слизат на земята при раждането на всяка нова раса и се въплъщават в същата, за да помагат на нейния Ману. Те се раждат тогава като деца на някои от Манасапутрите, синовете на Брахма, планетния Логос - онези, които наричаме Седем Риши; те подновяват своите функции - изработват формите на Третата раса и приготвят андрогините за жилища на Синовете на Мъдростта. След разделянето на половете, Синовете на Атри, на които се дава специалното име Бархишади (в някои от Пураните наречени синове на Марики), ръководят следващата еволюция на Третата раса, наричана от индийската литература раса на Данавите. В Махабхарата можем да видим историята на моралното израждане на Данавите, когато Ахамкара ги овладява; там виждаме как Деви-Шри живее заедно с тях в дните на тяхното

младеничество, когато са чисти и как ги напуска, щом стават егоисти и грабители. Прародителите стават Божествени царе на тези лемурийци от последните дни, управлявайки ги от името на божествените андрогини, и учейки ги на изкуство и наука. По тази причина те са наречени “Праотци на Данавите”. Същите те са били и “Праотци на Даитиите”, атлантите, на които те в началото са Божествени царе.

Когато се заражда Петата раса, някои от четирите велики класа Праотци слизат, за да помагат на Вайвасвата Ману при подготвянето на организацията на първото семейство от тази раса. Синовете на Бхригу, в които причинното тяло е активният носител, са Сомапите, Кавиите и Саумиите. Имено техните сенки дават типичното фино тяло на желанието [47] на по-напредналите човешки монади, готови да се въплътят, които съставят кастата на брахманите в онези начални времена. Синовете на Огъня, Хавишматите, в които умственото тяло е активният носител, дават своите сенки като тип за фините тела на кастата на военните, кшатриите. Синовете на Пулустиа, Ажаапите, в които астралното тяло е активният носител, дават своите сенки като тип за фините тела на търговската каста и накрая синовете на Вашища, наречени също синове на Дакша - Сукалините, в които етерният двойник е активният носител, дават своите сенки като тип за фините тела на служителската каста, шудрите. Тъй като всеки от тези типове е с един преобладаващ цвят на кожата, четирите каста са наречени четири Варни или четири цвята и за ясновидеца финото тяло на всяка от тези каста е било лесно за разпознаване по цвета си, който зависи от плътността на неговата материя.

Това е тайната за трудното преминаване от една в друга каста, без да говорим за моралните качества. За да може да се премине в друга каста, трябва финото тяло, сътворено от карма, да бъде променено и пригодено за такова превъплъщение. Това не зависи от никакви законодателни наредби, нито от решения на хора. Въпреки това е възможно да стане, ставало е в миналото и ще става и в бъдеще, но само с помощта на Праотците. Тази именно помощ е търсил Вишвамित्रа чрез молитви и медитации, докато я получава когато Праотците му дават нова сянка - на брамин. Не е невъзможно да се премине в друга каста и индусите, ако се придържаха към своите свещени книги, щяха да вярват в това. Това обаче е трудно, много трудно, повтарям пак, и може да бъде извършено само с помощта на Праотците, а не с тази на хората. Това е истината между двете крайни мнения - едното, според което кастата е наследствена и другото, което претендира, че кастата се придобива по заслуги. Нито едното, нито другото е вярно, но по-близо до истината е първото мнение за наследствеността на кастите, защото и физическото тяло и финото тяло се строят по същия модел и защото Азът, идващ с даден тип фино тяло, получава физическо тяло по възможност по-близо до същия този тип.

Дотук ние проследихме както духовното родословие, така и физическото. Сега ще разгледаме звеното, което ги съединява - интелектуалното родословие на човека.

Глава IV

Интелектуално родословие

В предходните глави ние разгледахме двете линии на човешкия възход.

В първата разгледахме духовното родословие, като се постарахме да отбележим там и намесата на могъщите йерархии от духовни интелигенции, които съдействат при изпращането на духа, на монадата тук долу, за да поеме своето дълго пътешествие през световите. Във втората глава проследихме еволюирането на организираната материя във все по-висши форми и видяхме, че това организиране на материята е управлявано от други

духовни интелигенции, които след като подчиняват материята в една предишна еволюция, стават нейни господари и могат да я пригаждат за нуждите на идващите монади, защото те не са способни да сторят това сами. Тези две линии, макар и близки, са разделени от цяла пропаст. Едната слиза от небесни сфери, другата се издига от калта и тинята на земята. Между тях зее бездна, над която няма мост, който да позволи отношения помежду им. Такова е положението, в което се намираме сега и един древен окултен коментар описва така: “Тези, които създават физическия човек в новата манвантара, слизат от материални планети. Това са нисши духове с двойно тяло; те са ваятелите и творците на нашите илюзорни тела. Двете Букви[48] слизат от сферите на очакването в създадените от Питрите форми. Но те са като покрив без колони и стени, които да го подпират. Необходими са на човека четири пламъка и три огъня, за да може да стане значим на земята и нужна му е същността на 49-те огъня, за да бъде съвършен. Това са тези, които са напуснали висшите сфери, Боговете на Волята, които допълват Ману на илюзията. Защото този Двоен Дракон няма власт над простата форма. Той е като зефирът там, където няма нито дървета, нито вейки, които да го приемат и подслонят. Той не може да въздейства върху формата, когато няма посредник за предаване (Манас, разум) и формата не го познава... Те са като двете бедра на един триъгълник, изгубил своята основа...”[49]. Ето описанието, което окултният коментар прави на положението, до което е достигнала тогава човешката еволюция: отгоре - монадата, или Двойният дракон, отдолу - физическата форма, която не познава витаещия над нея дух. Нито единият, нито другият могат да направят нещо повече: монадата не може да слезе по-ниско - Двойният дракон не може да диша грубата атмосфера на земята; безпомощната форма, лишена от чувства, не може да се изкачи по-високо - тя е сянката, която не може да се издигне по-високо по стълбата на еволюцията; тя е слаба, немощна, лишена от чувства и има нужда от външна помощ.

Но нито тук, нито другаде, божественият план не може да бъде осуетен. И тези, които могат да прехвърлят мост над пропастта между духа и материята, слизат от небесните обители. Мостът, който те ще построят, е разумът, умът. Но разумът не може да бъде даден от Владичите на полумрака; макар да го притежават, те не са го надрасли дотолкова, че да могат да го излъчат от себе си, за да помогнат на други. За да могат от своя ум да заемат на друг, те трябва да го притежават в излишък, защото само това, което е излишно може да се дари на друг. Докато все още се отъждествяваме с нещо, то си остава наша собственост и ние не можем да се разделим с него.

И така умът не може да бъде даден от Владичите на полумрака, защото, както казахме, те са развили такъв само в степен, която не им позволява да се отделят от него заради другото. Хубавите стихове на Дзиян говорят за затруднението, в което се намират тези, които полагат всички усилия за създаването на човека, но стигат до предела на своята сила. “Диханието се нуждае от форма; Отците му я дават. Диханието има нужда от едно плътно тяло; Земята му го дава. Диханието има нужда от дух на живота; Слънчевите Лха го вдъхват във формата. Диханието има нужда от огледало на своето тяло; *Ние ще му дадем нашето*, казват Дхианите. Диханието има нужда от тяло на желанието; *То има такова*, казва Изсушителят на водите. Но Диханието има нужда от разум, за да обхване вселената; *Ние не можем да му го дадем*, казват Отците; *Аз никога не съм го имал*, казва Духът на земята; *Формата ще изгори, ако ѝ дам своя*, казва великият Огън... И така човекът си остана форма, празна и лишена от чувства.”[50]

Необходимо е тези, които са надрасли разума, Владичите на ума, да слязат, за да помогнат за събуждането на силите на Манас, които спят във формата. При това мнозина от тях трябва да се въплътят в тези форми, за да станат царе, учители и ръководители на човешката еволюция. Това са интелектуалните праотци на човека, както Лунните праотци са физически такива.

Тези неща стават преди 6 и половина милиона години; 6 и половина милиона години откакто Владичите на пламъка слизат на нашата Земя.

В това време на земята слизат три различни класа велики същества. Върху този въпрос трябва да се спрем малко по-обстойно, защото тайната на интелектуалната еволюция на човека се крие в различното естество на тези същества и когато разберем тяхното влияние върху формите и различните стадии, до които са стигнали тези форми, ще можем да разрешим проблема за интелектуалното развитие на човешките раси.

Нека си спомним, че днес между хората се намират същества, които са на изчезване, както например ведите в Цейлон: хора, които се катерят по дърветата и за които едва ли може да се каже, че имат език, защото издават само несвързани звуци като животните; други, като например диваците в Борнео, които трудно можем да различим от маймуните; трети, като австралийските туземци, чийто разум е тъй незначителен, че не помнят нищо от вчерашния ден и не могат да броят до повече от две и казват едно, две и повече, с което искат да означат число по-голямо от две. Нека сравним тези същества, които с право наричаме хора, с Нютон, Декарт и хора, като Великите Учители на Индия, или като великия риши Вияса, който още има човешки облик. Или пък нека вземем великите философи, великите мистици и ги съпоставим с тези закъснели раси, които са на изчезване. Изглежда като че ли думата “човек” не е еднакво приложима по отношение на тези две крайности и разликата в разума е твърде голяма, за да можем да си я обясним само с един каприз на еволюцията. Този проблем не може да бъде разрешен, освен чрез разяснение на мистерията на разума, мистерията на Синовете на ума.

Класове Манасапутри

Тези, които трябва да слязат на земята се наричат Манасапутри, което означава Синове на ума. Самото название не разкрива много, освен може би това, че са надарени с ум. Тук обаче се натъкваме на нова пречка, а именно факта, че на някои от тези Манасапутри се дават внушителни епитети, под които се разбира най-висок разум, а в същото време това име се дава и на същества, стоящи значително по-ниско и имащи разум значително по-ограничен. Не бива да забравяме, че названието Манасапутра не означава нищо повече от това, което буквално означава, а именно Син на ума, т.е. едно същество надарено с ум и разум. И по същия начин както думата “човек” е еластична и приложима по отношение на много степени на развитие на хора, без да означава стадия, до който това същество е достигнало по отношение на еволюцията, така и изразът “Манасапутра”, употребяван от Елена Блаватска, според индийските свещени книги (Шастри) е общ и приложим към различни степени на разума.

Първи клас - Асури

Нека отделим най-напред първите три големи класа, които далеч превъзхождат нашето човечество по времето, когато слизат на земята. Четвъртият клас са Слънчевите праотци, които слизат от Луната.

Първият клас се нарича Синове на нощта, Синове на тъмната мъдрост, Владици на тъмната мъдрост и епитети като тези - “тъмен”, “нощ” - им се прикачват постоянно. Но казано по-точно тези епитети служат най-вече, за да се отличат те от Агнишвата-питрите, или втория клас от Манасапутрите, които се наричат Синове на пламъка или Синове на мъдростта. И така, за да се избегне всяко объркване, свързано с тази дума, аз ще си служа с нея само когато искам да означа първия клас, т.е. Асурите родени от онова тяло на Брахма, което след като е напуснато става Тяло на нощта.

В индийските писания се споменават същества, наричани Асури, които играят много

важна роля в древните легенди, като под това име се разбира един много по-обширен клас от този, за който говорим сега. Струва си да се спрем за малко върху този въпрос, защото съвременната религиозна мисъл е хвърлила известна сянка върху това название и е направила от него нещо подобно на християнския “дявол”, който няма свой еквивалент в индуизма.

Думата Асура произлиза от “асу” - дихание или живот, а “асумат” означава просто “живо същество”. В Ригведа, както Варуна, така и Индра и Агни са наричани Асури, т.е. живи, което означава, че тези същества са високо духовни, а не зли. Вярно е, че по-късно Сура и Асура стават противници, защото техните функции по отношение на еволюцията са различни. Впрочем Сурите са по-пасивни от Асурите, по-силно проникнати от чувство на единство и обща цел и следователно по-готови да изпълняват точно законите на системата и да зачитат statu quo'-то. Асурите, напротив, са буйни и агресивни, независими, разколници, винаги недоволни и жадни за промени. Сурите представляват реда, а Асурите - прогреса; по тази причина те са във вечна опозиция, макар че всъщност са еднакво необходими. Нека си припомним, че при “биенето на океана от мляко, за да пусне масло” Асурите се намират на единия край на Шеша[51], а Сурите - на другия; че едните и другите са еднакво потребни за “биенето” и че има борба за завладяването на Амрита - нектара на безсмъртието, който е отказан на Асурите, въпреки голямото им желание да пият от него.

Нека видим причините за този отказ. Принципът на Асурите, истинската тяхна есенция, главната им характеристика, е Ахамкара, принципът на Аза - желанието да бъдем отделни. Това е тяхната преобладаваща сила, характерната черта, по която можем да ги различим. Те са бунтовници и където и да отидат избухва война. Ахамкара се развива чрез борба, чрез отделяне, чрез възставане и неподчинение и така именно се проявява Азът. Но идва време, когато Азът научава, че най-верният негов израз е в божествената воля, във висшето Аз на Вселената и тогава Асурите, скъсвайки веригите на материята, се съзнават като едно с Върховния, против когото са се борили. Тогава те могат да пият от нектара на безсмъртието, който не се дава по друг начин, освен от чашата на единението и може да се пие само от онзи, у когото мисълта за отделност или не се е зараждала, или е надрасната и по никакъв начин не може да се пие от онзи, у когото тържествува отделността и който възплъщава самата същност на тази отделност.

Всъщност от такива същества се състои първият клас Манасапутри, които слизат на нашата земя. Те развиват извънредно висок разум, достигайки човешкия стадий през Първата планетна верига и продължават да се развиват във висши сфери в продължение на безброй еони, играейки ролята на Бархишад-питри във Втората планетна верига и тая на Агнишвата-питри в Третата верига. В нашата, Четвъртата, те слизат като Синове на тъмната мъдрост за великото сражение, което трябва да стане на четвъртата планета по време на Четвъртия кръг на Четвъртата планетна верига, мястото с най-голяма плътност на материята и тържество на Ахамкара. Когато “Синове” получават от Планетния Логос заповедта да “създадат своите образи”, те започват своята последна борба за отделна независимост, борба, от чийто изход те ще осъзнаят естеството на Аза. Те не искат да извършат това създаване. “Една трета отказа, две трети се подчиниха. Проклятието бе изречено: те ще се родят в Четвъртата, ще страдат и ще причинят страдание.”[52] Това са бъдещите Владици на тъмния образ в Атлантида, в борба с Владичите на ослепителния образ, които в своето страшно поражение научават крайния си урок и търсят единство чрез напредналите човешки раси[53].

Тези Асури съставят Петата велика творческа йерархия, тази на Макара, правилно наречена най-мистериозна от всички.

Втори клас - Агнишвати

Вторият клас Манасапутри е познат на теософите под името Агнишвата-праотци. Те са плодът на Втората планетна верига; родени са от Тялото на светлината (или деня) на Брахма; те са лъчезарни същества, бляскави; те са праотци на Девите, Суриите във фини области; по естество приличат на Девите, с чувство на единение, което е по-силно от чувството на отделност. Те заемат различни степени в еволюцията, някои са по-напреднали от други и съставляват част от Шестата творческа йерархия. В древните писания те носят многобройни имена, а окултизмът ги нарича Синове на мъдростта (не на тъмната мъдрост - нека обърнем внимание), Владици на пламъка, Синове на огъня, Огнени Дхиани, Сърца на тялото, също така триъгълници (защото в тях работи троицата - Атма-Будхи-Манас), които на земята стават петогълници, защото умът се раздвоява, а интуицията се отразява в желанието и по този начин стават петорни. Те не могат да дадат на човека дух (атма), защото той е твърде висшестоящ за тях, но изпращат неговата сила в етерната материя и по този начин създават истинска човешка прана[54]. Всъщност те доставят “духовната плазма”, живота на постоянните атоми, който тече от “шесторния небесен човек”[55]. Наричат ги още и Прани дхананат, Владици на дълбоката медитация, Владици на йога. Това са Девствениците (Кумара), които не могат да създадат физическия човек, когато Брахма иска да засели земята, защото са твърде чисти и фини за такава работа. Те създават човека в Третата верига, но материята в Четвъртата верига е твърде плътна, спрямо която те стават още по-фини. След приключване на работата си на земята - работа, която ще разгледаме по-нататък - те се раждат отново като синове на Марики, или, както други казват, синове на Пуластия и стават праотци на Девите. Тяхното жилище е Вираджа лока, което е наречено така, защото едно от техните безбройни имена е Вайраджи[56]. Техните форми са толкова многобройни, колкото са и имената им в Пураните: Аджита, Сатя, Хари, Вайкунтха, Садхя, Адитя, Раджас и пр.[57]

Трети клас - Владиците на Венера

Третиият клас Манасапутри се състои от същества, които слизат на нашата Земя от друга планетна верига. Те не са плод на нашите собствени предишни вериги, както беше случаят с първите два класа, а идват отвън, от една планетна верига, в която Венера (Шукра) е планетата D. В древните писания се намират места, където се говори за известно родство между Шукра и нашата Земя. Там се казва, че Земята е осиновена дъщеря на Шукра и също, че Шукра е наставницата на Асурите, Данавите, Даитиите или че Шукра е възплътена като Ушана[58] на земята. Какво означават тези загадъчни думи? Те се отнасят до този трети клас Манасапутри.

Венера е с по-стара еволюция от тази на нашата планета. Тя е по-стара и се намира в своя Седми кръг, докато ние сме едва в Четвъртия, така че тя може да се счита за майка на нашата Земя поради много по-напредналото свое човечество[59]. Затова се казва, че тя осиновява нашата Земя, своята по-малка сестра, като своя дъщеря. На по-обикновен език това означава, че тя е изпратила на Земята неколцина от своите синове, хора с чудесна сила и познания, хора от нейния седми кръг. Тя ги изпраща, за да служат като Учители на нашето човечество. Тяхната задача не е да дадат искрата на Ума, а да се възплътят на Земята и да станат Учители и Ръководители на нашето младо човечество. Те слизат като лъчезарна група, когато Третата раса се намира под влиянието на Венера, от която те идват. Те са обвити като с плат от прозрачна материя, през която светят техните фини звездни тела.

Първенстващият между тях, техният ръководител, е познат в древните писания под няколко мистични имена. Елена Блаватска говори за него като за корен и основа на окултната йерархия. Тя го нарича Баняново дърво с големи разклонения, защото той е този,

който създавайки Децата на волята и на йога, основава окултната йерархия, която покрива с клоните си Земята - Дървото на живота, под което ние сме се подслонили. Тя го нарича също и Велик посветен, защото от него идва силата на истинското Посвещение. Това тайнствено същество е наричано с различни символни имена, като например Девственика (Кумара), стоящ над всички други. Около него има една твърде малка група същества от неговата планета, които слизат заедно с него на Земята, за да работят за човешката еволюция.

Човечеството от Четвъртия кръг - нашето - не е още достатъчно развито, за да изведе от себе си индивиди, които да са в състояние да сътрудничат ефективно в това трудно дело. Всички в онези времена се нуждаят от ръководство, никой не е способен да поучава другите. Ето защо възниква необходимостта от външна помощ. Тази малка група образува тъй наречения извор на Адепти. Тя става ядката на възникващата велика Бяла ложа на земята, която никога не е преставала да работи, нито пък е променила с нещо първоначалния си характер. А от тогава има 6 и половина милиона години! Тя е върховната Ложа от ръководители и учители на човечеството, без която духовната еволюция е практически невъзможна и без която Земята щеше да блуждае в мрака и нямаше да може да намери своя път към Всевишния, освен след безчет години. Тези Синове на Венера са третият клас Манасапутри, началото на великата Бяла ложа.

Четвърти клас - Слънчеви праотци

Остава още един клас Манасапутри, именно Слънчевите праотци, които идват от Луната и които се делят на два големи клона според степента на еволюцията си. Те остават в лунната Нирвана, както в промеждутъка между Лунната и Земната верига, така и в продължение на големия период на първите три и половина кръга на Земната верига. За тях един Учител казва следното: “Тези “неуспехи”[60] са вече твърде напреднали и одухотворени, за да бъдат насилствено върнати в кръговрата на нова първична еволюция през нисшите царства.”[61]. “Успехите” на Лунната верига са Лунните праотци, Владците на полумрака, а останалите са в известен смисъл “неуспехи”. От тях втората половина се въплътява в земното човечество след разделянето на половете в Третата раса, а първата половина слиза в Четвъртата или Атлантската раса. Но още от началото на Земния, Четвъртия кръг, те обикалят около Земята в очакване на момента, когато ще им бъдат приготвени тела, в които да влязат.

Ролята на Манасапутрите

Сега трябва отново да се върнем към времето, когато Синове на ума слизат, спазвайки известен ред и да видим в какви условия се намира Третата раса по това време; след това ще споменем различните произшествия, които съпровождат и следват това тяхно слизане. На Втората раса е даден един подготвителен тласък за ускоряване на еволюцията ѝ, при който тя получава “първата слаба искра” на ум. Ние няма да се спираме върху това, а ще преминем направо към слизането на Манасапутрите.

Нека се върнем за малко към гореспоменатите стихове: “В Четвъртия Синове получиха заповед да създадат своите образи. Една трета отказа, две трети се подчиниха. Проклятието бе изречено: те ще се родят в Четвъртата, ще страдат и ще причинят страдания”. Ето един типичен пример на трудност при тълкуване на древните текстове. Названието “Четвърти, четвърта” се среща два пъти и е употребено за означаването на две съвършено различни неща. В първия случай трябва да прибавим след него думата “кръг” - в Четвъртия кръг Синове на ума получават заповед да създадат своите образи. Една трета -

Асурите, бунтовниците - отказват, а две трети - Агнишвата-праотците и Децата на Венера - се подчиняват. Проклятието е изречено: “Те, Асурите, ще се родят в Четвъртата раса, ще страдат и ще причинят страдания”. Идеален пример, както вече казах, за трудностите, които възникват при превеждането на древни книги, където кръгове, калпи, планети, раси - всичко е разместено! Вярното число е дадено, но читателят сам трябва да открие за кой еволюционен цикъл точно се отнася. Когато имаме ключа - ключа на циклите - можем да разберем текста, но без този ключ текстът не може да бъде разбран. Това е т. нар. “було” - няма в написаното нещо, което да не е вярно, но истината е така прикрита, че да не може да бъде разбрана от непосветения. Този ключ се дава, когато човекът е узрял, за да го владее. От голямо значение е това знание да бъде запазено под такава форма, че да не бъде лесно разбираемо докато хората не станат достойни да им бъде открито. А всичко това се прави вследствие опита, получен по време на атлантите, когато това ненавременно разкриване на тайната наука причинява твърде големи беди на хората, които тогава още не са морално узрели за нея. По тези съображения пояснителните думи са зачерквани от онези текстове, които могат да попаднат в ръцете на неподготвените, и така без обясненията те ставали неразбираеми. Положението е същото и с Пураните, които в по-голямата си част са неразбираеми за тълпата. Задачата на теософията днес се състои именно в това да даде на хората тези ключове.

И така една трета отказва. Тя трябва да се роди в Четвъртата раса. Ще се превъплъти няколко пъти в Атлантската раса, където ще играе важна роля. Засега остава назад. Тези същества са осъдени да се въплътят в по-лоши условия, защото не пожелават да слязат в удобния момент, за да помогнат на човешката еволюция. Казва се, че когато пристигат, те виждат “лошите форми на ранната Трета раса” (нека се забележи тук проявата на ахамкара - чувството на отделност, гордост, презрение), виждат тези първоначални форми на ранната Трета раса и се отказват. “Те отхвърлиха, те отблъснаха” се казва в текста. Ахамкара всецяло ги обладава; те не искат да слязат и затова ги застига проклятието - едно ужасно проклятие, което при слизането им по-късно твърде много затруднява тяхната работа: тяхната борба е по-усилена, по-трудна и им дава урока, от който те се нуждаят. Но нека си позволим сега да оставим за малко Асурите да чакат часа си.

Двете трети, които се подчиняват, са Агнишвата-праотците и Децата на Венера. Те са готови да изпълнят поставената им задача, да изпълнят задължението си. Третата раса е в процеса на развитието си. Нека си припомним какво се казва в предходната глава за първите три етапа, през които тази Трета раса минава. Първо - безполови форми, по-късно - хермафродити и накрая - разделяне на половете. Божествените мъже от Венера слизат, когато времето е подходящо за втория стадий, като под тяхно влияние латентните безполови форми стават пълни хермафродити и се получават някои великолепни форми. “Посредством Шукра (планетата Венера) “двойните същества”, хермафродитите от Третата (коренна раса) произлязоха от първите “родени като пот”[62]. Когато мнозинството от третата и четвъртата подраси достига човешка форма чрез форми на полуживотни, полумаймуни, отвратителни наглед, известен брой форми, специално приготвени за венерините деца са “гиганти с великолепен ръст и божествена сила и красота”[63].

Нека хвърлим поглед към Земята, за да видим разликата във формите. Най-напред виждаме чудните хермафродити - хубави, силни, могъщи, създадени под непосредственото ръководство на Владиците на Венера за тяхна собствена употреба, защото те са свършени хора, мъжо-жени, надрасли разделянето на половете. Тези форми не се оживяват от Лунни монади, а Синовеите на Венера ги изработват, като те самите играят ролята на монади на формите. По-нататък следват бавно третата и четвъртата подраси, които минават през хермафродитно състояние и постепенно се разделят на мъжки и женски същества, както бе обяснено в предишната глава. Тези форми са обитавани от четирите класа Лунни монади, които са достигнали човешкия стадий. Три от тях, които достигат до този стадий по време на Първия, Втория и Третия кръг, показват различна степен на развитие и формите развиват

човешки черти съответни на стадия, до който е достигнала монадата, която витае над тях. Тогава слизат изостаналите монади, които заемат все по-нисши и по-нисши форми, докато стигнем до онези, които току що са започнали своята човешка еволюция в същия Четвърти кръг. Формите на тези монади са естествено много груби, много животински и са наричани “тесноглави”. Пренебрегнати и презрени от своите по-напреднали братя те стават, както ще видим по-нататък, източник на една ужасна поквара и падение и могат да служат за назидание на по-напредналите класове като нагледен пример за това как работи закона за колективната карма, а именно - как презрените, паднали увличат в падението си възвишените, които са ги пренебрегнали - един урок, който, уви, и сега е твърде много необходим.

Синовете на Венера, чието състояние описахме, слизат на Земята и веднага след тях следват Агнишвата-праотците, Владиците на пламъка. Някои от венерините чеда си създават тела чрез воля и йога, както се каза по-горе; някои влизат в хермафродитни форми, които те си изработват от расите, родени от яйца. Когато идват Агнишвата-праотците, някои от тях заемат зародишните форми вътре в яйцата, развиват ги и влизат в тях; и е казано: “Който влязоха така, станаха Архати”[64]. По този начин се слага началото на първата Велика окултна йерархия на Земята, която оттогава не е прекъсвала своята благородна работа, като постепенно е обособявала и своите различни степени.

Тогава започва делото за постепенното издигане на човечеството чрез внасяне в “животинския човек” искрата на ума, с което се развиват шестата и седмата подраси; в това се състои специалната задача на Агнишвата-праотците. Венерините деца не взимат участие в тази дейност; те са най-висшата степен в йерархията на мъдреци, които подготвят Учители на човечеството и само в редки случаи някой от тях се явява между хората. Казва ни се, че те са се установили в града Шамбала - свята и мистична обител в центъра на пустинята Гоби, където обитават и до днес. Казано е, че Шамбала е сърцето на Земята - мистична фраза, която означава, че там живеят онези, които са сърцето, което пулсира дарявайки живот на човечеството, защото от тях изтича и в тях се връща струята духовен живот за хората. Както човешкото сърце разпраща обогатената от белите дробове кръв, която храни всяка част от тялото и която след това се връща пълна с нечистотии, за да мине отново през него и пречистена в дробовете да бъде разпратена отново по тялото, така се разпращат духовни течения от това духовно сърце, връщат се в него пълни с нечистотии от допира си с външния свят, пречистват се и отново биват разпращани по земята. Така се извършва вечната жертва, която поддържа и ускорява човешката еволюция.

Когато Владиците на Венера, често наричани Дракони на мъдростта, слизат на Земята, те донасят със себе си зародиши и семена на различни видове живи същества, развити на Венера, за да подпомогнат и ускорят земната еволюция. Да си припомним, че когато Ману слиза с другите Риши, донася със себе си в “ковчега” много семена на живот. Те не са само семена на духовен и умствен живот, но и на физически живот, който съществува на Венера. Житото, например, не принадлежи на земната еволюция, ботаниците не могат да установят неговия произход. Кръстосвайки пшеницата, получена от венерините семена със земни треви, първите Учители на човечеството създават днешните видове храни. Пчелите и мравките със своята необикновена обществена организация и дейност от висш порядък също произхождат от Венера. Те идват от свят, където цялата еволюция е по-напреднала от нашата, където даже растителното и животинското царство са достигнали до едно по-високо развитие.

Тези Дракони на мъдростта са “първите адепти на Третата, а по-късно и на Четвъртата и Петата раси”[65]. Елена Блаватска казва за тях, че са “Синове на огъня”, непосредствените ученици на “Отците”, “Първичният пламък”[66]. Те дават Будите, т.е. върховния Буда и Бодисатвата на Третата раса, както и много Архати, като някои от Агнишвата-праотците се издигат сами и се вливат в тази славна група. Те дават и съществата, които заемат същите йерархически положения в Четвъртата раса и в Петата наброяваме 24 такива - почти всичките Агнишвата-праотци, които джайнистите наричат “24-те Тиртханкари”[67].

Божествените хермафродити от средата на Третата раса, “Светите отци” както ги наричат, създават синове чрез воля и йога, за да се въплътят най-висшите Агнишвати, които са “прадедите, духовните праотци, на всички следващи и сегашни Архати или Махатми”[68], т.е. техните Учители (Гуру). Казано е, че в Седмата раса тези Деца на воля и йога заедно с подобни на тях ще създадат синове, родени чрез ума[69]. Те са същите, които ръководейки еволюцията в края на Третата и Четвъртата раси, се разгневяват на синовете на Атлантида, когато те потъват в поквара, както ще видим по-нататък, и предизвикват катастрофата, която погубва континента, потапяйки го във вълните на океана. Те винаги са наричани божествени Учители, които ръководят духовната еволюция на човечеството и управляват космичните сили, съдействащи на тази еволюция. Божествените царе от най-първите династии, които ръководят човечеството в неговото духовно и обществено развитие като го учат на изкуство и наука, са от най-висшите Агнишвата-праотци. Това са Титаните-Кабири, за които споменават легендите на всички древни народи. Елена Блаватска казва: “Наистина те са “велики, благодетелни и могъщи богове”, както ги нарича Касиус Ермон. В Тива, Кор и Деметра Кабирите са имали свои храмове, а в Мемфис - храм, свещен до такава степен, че никой освен свещениците не е допускан да влезе в неговата светая светих... В първите времена те са също и царете на човечеството от тъй наречените Божествени династии. Те са дали на човечеството първия импулс за цивилизация и са насочвали ума, който дарили на хората, към усъвършенстване на науките и изкуствата. Така за Кабирите се казва, че са благодетели на човечеството и като такива дълги столетия са живяли в паметта на народите. На тези Кабири или Титани се приписва изобретяването на писмеността, на законодателството, архитектурата и различните т.нар. магически способности, както и използването на растения и билки за медицински цели.”[70] Това са също така Манушите на окултистите, които предават свещения език Сензар[71] на хората от Третата и Четвъртата раси.

Нека сега от тези водители на човечеството преминем на самото човечество, водено от тях. Най-възвишените представители на това човечество, най-близките ученици и помощници на Божествените царе са Агнишватите от нисшите класове, някои от които постепенно се издигат до архатство в най-добрите тела на 4-та и 5-та подраси. Вторият клас Слънчеви праотци, които слизат от Луната, се въплътяват в 6-тата и 7-та подраси и застават начело на човечеството до времето, когато тяхното ръководно място заема първият клас, който слиза в Четвъртата раса. След тях следват четирите класа Лунни монади, които се споменават по-горе. Всичко това представлява едно огромно разнообразие от разностепенни типове - от полубожествени хора около Божествените царе до тесноглавите полуживотински типове. Третото око работи напълно у всички по-горни класове, така че за тях астралният свят е също толкова достъпен, колкото и физическият. У по-долните класове силата на това трето око намалява, докато у тесноглавите тя е вече доста слаба. В 6-тата и 7-та подраси на Третата раса, както видяхме, третото око се отдръпва навътре, а у атлантите изчезва напълно.

В Лемурия, в началото на залеза на расата, виждаме зазоряването на една величествена цивилизация, при която старшите братя ръководят младото и все още послушно, податливо, интуитивно човечество, а още по-младите негови представители следват сляпо и послушно тези, които са непосредствено над тях в еволюцията си. Тя се организира и ръководи изцяло от по-старшите братя и отгук идва нейната красота. Но очевидно не може да бъде трайна, защото е красота на детинство, внимателно ръководено и пазено, а не красота на възмъжалост, която сама се поддържа и управлява. Ръководена от Божествените царе 6-тата подраса на Лемурийската раса издига първите градове от скали и лава в областта на Мадагаскар, и още много други градове, от които днес намираме тук-там развалини под формата на огромни каменни блокове, които никой съвременен инженер не може да помръдне от мястото им, развалини от величествени храмове и циклопски останки, както ги наричат. Лемурийците предават на ранните гърци и египтяни типологията на тези постройки и в египетските храмове, като в Карнак, виждаме следи от лемурийската

архитектура такава, каквато е практикувана от техните потомци в Четвъртата раса. В някои древни храмове на южна Индия също намираме следи от този масивен стил на строене. По руините в Египет можем да съдим за постройките на ония, които са много по-могъщи от расата, вдигала тези огромни камъни; по грамадните пирамиди човек може да съди за знанието и умението, с които са изградени тези масивни постройки. Но тези каменни грамади не са вдигани просто с повече мускули, нито чрез машини, по-съвършени от днешните. Те са вдигани от хора, които познават и могат да контролират силите на земното притегляне така, че камъкът да губи тежестта си и да става лек като перо, да може само с един пръст да бъде направляван към определеното място. Някои от т.нар. “люлеещи се камъни” също са били поставяни от ръката на лемуриецата или, да си послужи с по-познатото за индиеца название, от ръцете на Данавите. Защото тези Данави са били 6-та и 7-ма подраси на Третата раса. Тези камъни принадлежат към проблемите, които съвременната наука не може да разреши, макар че се опитва да го обясни с оформянето на скали от ледовете и водите - обяснение, което очевидно не е достатъчно. А какво всъщност са представлявали тези “люлеещите се камъни”? Те били средство за общуване на хората с боговете горе; наклоняването на камъните играело ролята на морзов апарат, с който днес се предават телеграми.

Аз споменах за Данавите, за които научаваме от древните историци, че в своите ранни дни били чисти и религиозни, но постепенно се израждат. Нека проследим този процес на израждане и видим как той завършва.

Намираме се все още в инволюционния стадий на развитието, близо до неговия край. Материята става все по-плътна, а телата все повече и повече материални. Тези тела са огромни, силни, жизнени, като след разделянето на половете творческият инстинкт, присъщ на всичко живо, приема форма на силна, непозната дотогава полова страст. Сега към него се прибавя физическо дразнение на удоволствието, като по този начин се пробужда половата страст първо у животните, а по-късно и у човека. Агнишвата-праотците, които се въплъщават, и Слънчевите праотци са облечени в тела, които стават все по-плътни и по-едри с всяко ново въплъщение. Съзнавайки своята интелектуална сила и чувствайки се като богове на земята, те изпращат надолу в своите тела мощни струи живот, които в уплътняващите се тела се трансформират в полова страст, която е непознавана дотогава. Не рядко те биват привлечени от жени от долните класове и се съединяват с тях, като от тези връзки се ражда потомство с тип по-долен от собствения им. Прекрасните синове на светлината се съединяват с земни жени: “Синовете божии видяха хубавите човешки дъщери и се съединиха с тях”^[72], казва Библията и по този начин човечеството потъва още по-дълбоко в материята. То трябва наистина да слезе до дъното ѝ, за да може да я победи и овладее, но на това първо бойно поле (Курукшетра) мнозина са победени. Следва разделяне между онези, които в жестоката борба продължават да се придържат към божествената йерархия, и другите, които се поддават на опиянението на чувствеността, потъвайки в грубата материя и които обръщат гръб на Господарите на светлината. А от това разделяне се пораждаат нови борби и войни. По-чистите постепенно се отправят на север, а по-материалните се разпръскват на юг, изток и запад, като се съединяват с по-нисшите елементи и стават поклонници по-скоро на материята, отколкото на духа. Това са прадедите на Атлантската раса, у която материята трябва да достигне най-голяма плътност и да реализира своя най-голям триумф. Това е първото разделяне на привърженици на светлината и привърженици на тъмнината - разделяне, което в Атлантида се задълбочава и води до най-ужасни последствия. Боготворените образи на тези лемурийски гиганти са почитани по-късно от Четвъртата и Петата раси като богове и герои, за чиито велики дела, колосални борби и чудесна сила говорят много от митовете.

Със задълбочаването на това разделяне силни и обширни трусове започват да разкъсват Лемурия на части; земетресения разтърсват земята, изригват нови вулкани, които изпращат дълги и широки потоци лава. Огромният континент е разкъсан на големи острови,

всеки от които голям колкото цял континент, като на свой ред тези континенти биват разкъсвани от нови трусове, докато накрая, приблизително 700 000 години преди началото на третичната ера, Лемурия като такава изчезва, опустошена от огън, прорязана от лава, сред силни експлозии на пара, образувана от борбата на огъня с водата. Лемурия потъва в ревящи вълни и ужасни пламъци остров след остров във вихрите от огън и вода.

Някои остатъци от Третата раса успяват да избегнат катастрофата и живеят още дълго време след това по земи, които не са разрушени и остават като части от Атлантида или изолирани, като например Австралия. Туземците в Австралия и тасманците, които сега са почти изчезнали, принадлежат към 7-та подраса на Лемурийската раса. Малайците и папуанците са потомци на кръстосване между тази подраса и атлантите, а хотентотите са друга една тяхна останка. Дравидите в южна Индия произлизат от кръстосване на 7-та лемурийска подраса с 2-та атлантска подраса. Където срещаме истинска черна раса, като негрите например, в нея преобладава лемурийска кръв.

Преди да завършим тази глава остава да споменем още един факт, който се дължи на отказа на Асурите да заемат законното си място в еволюцията. Отказ, който като последица носи едно ужасно падение - връщане назад вместо прогрес - за тези, които е трябвало да станат хора.

На това място тайното учение е влиза изцяло в противоречие със съвременната наука, която счита, че човекоподобната маймуна и човекът имат общ прародител. Окултната наука твърди, че човекоподобните маймуни са потомци на едно кръстосване между представители на човешкото и на животинското царства, което става в края на Третата раса. Казахме преди, че най-долният човешки клас Лунни монади - тези, които стигат прага на човешкото царство в края на Третия кръг, "тесноглавите" - не е готов все още да получи искрата на ума. Те се разделят на полове, но са напълно владяни от животински инстинкти. Някои от тях, в 7-та подраса на Третата раса, се кръстосват с разни видове маймуноподобни животни - не са много по-различни по форма от тях самите, но с много по-малко развити монади, защото принадлежат все още на животинското царство. От това кръстосване произлиза една раса, която е получовешка-полуживотинска. Някои техни потомци отново се кръстосват с най-изпаднали атлантски типове и по този начин се създават съществата, които са известни в гръцката история под името сатири. Тези същества обитават горите и уединените места и са страшилище за всички хора, достигнали по-високо стъпало в еволюцията. Тези сатири, като плод на чудовищните съединения на човек с животно, са извънредно кръвожадни. От тези сатири произлизат човекоподобните маймуни, които единствени от цялото животинско царство ще преминат към човешкото царство по време на нашата верига. В Шестата и Седмата раси от настоящия кръг на нашата планетна верига те ще достигнат астрална човешка форма, а в Петия кръг ще станат пълноценни хора. Ето това е "грехът на безумните" и такива са неговите последици.

"Като видяха това, Лха (Асурите), които не искаха да създадат хора, заплакаха и казаха: *Безумните омърсиха нашите бъдещи обиталища. Това е Карма. Нека влезем в другите и нека ги ръководим по-добре, за да не стане нещо по-лошо.* Така и направиха ... Тогава всички люде бяха надарени с Манас."^[73]

Земята е готова за атлантската еволюция и Четвъртата раса се ражда.

Глава V

Човешките раси

Видяхме, че разделянето на половете става в средата на Третата раса преди около 6 и половина милиона години. Докато гъстата материя не закрива съвсем третото око, монадата продължава да упражнява известно влияние върху тялото на човека. Със сгъстяването на

материята обаче, това влияние започва все повече и повече да отслабва и гостподар на положението става растящият нисш ум, който избухвайки монадата на заден план, накрая застава всички влияния да минават през него. Когато настава време за раждането на Четвъртата раса, по-напредналата част от човечеството е достигнала това положение и затова се казва, че атлантите са “първата чисто човешка и земна раса”[74].

Зараждането на Четвъртата раса

В това време, когато лемурийският материк е разкъсан от вулканични изригвания и земетресения и потъва в морските дълбини, Атлантида започва бавно да се подава над водите. Ману на Четвъртата раса избира измежду Третата най-подходящите за новата раса индивиди - тези, които са най-развити умствено и чието тяло е най-плътно и здраво. Той ги отвежда на север към Неизчезващата свята земя, където трябва да пребивават изолирани и да се усъвършенстват. След това, като напускат тази люлка на човешките раси, тези избрани чеда се установяват в онези области на северна Азия, които не са засегнати от големите лемурийски катастрофи. Така става, че първите две атлантски подраси съществуват едновременно с 6-та и 7-та лемурийски подраси - през последната част от Вторичния период, преди голямата лемурийска катастрофа, т.е. 700 хиляди години преди края на споменатия период. Най-славната в духовно отношение епоха на Четвъртата раса - тази под управлението на Божествената династия - съвпада с Еоценовия период, а първият от големите потоци, които погубват тази раса става в средата на Миоценовия период преди около 4 милиона години. Другата великолепна цивилизация - толтекската - разцъфтява след този първи потоп и загива при катастрофата станала преди 850 хиляди години. Тя е последвана от други цивилизации, но не така бляскави като нея, за които ще говорим по-нататък. Последният остатък от Атлантида - островът, наречен от Платон Посейдон - потъва преди около 11 хиляди години, в 9564 г. пр. Хр.[75]

Огромният материк, който наричаме Атлантида, материкът на Четвъртата раса, Куша в окултните писания, е обгръщал северна Азия и се е простирал много на север от голямото море - сега пустинята Гоби; простирал се е на изток, обгръщайки Китай и Япония без прекъсване и минавайки още по на изток, е заемал цялото южно протежение на сегашния Тихи океан, почти достигайки западните брегове на Северна Америка. На юг той обхващал Индия, Цейлон, Бирма и Малайския полуостров, а на запад - Персия, Арабия, Сирия, Червеното море, Абисиния, коритото на Средиземно море, южна Италия и Испания; оттам, като се възкачвал северно до Шотландия и Ирландия, простирал се на запад през днешния Атлантически океан и обхващал по-голямата част от двете Америки.

Катастрофата, която в средата на Миоценовия период, преди 4 милиона години, разкъсва този материк на седем острова с различни размери, извежда над водите Швеция и Норвегия, голяма част от Южна Европа, Египет, почти цяла Африка и голяма част от Северна Америка като потапя северна Азия и откъсва Атлантида от Неизчезващата свята земя. Земите, наречени впоследствие Рута и Даития (сега под Атлантическия океан) са откъснати от Америка, но остават за известно време все още свързани чрез провлак, който също изчезва при катастрофата в края на Плиоценовия период преди 850 хиляди години и така тези земи стават два отделни острова. Тези острови също изчезват преди около 200 хиляди години и остава само остров Посейдон сред Атлантическия океан. Когато говорим за тези катастрофи и разпределения на земи и морета трябва да имаме пред вид, че датите варират според катастрофата, за която става въпрос и според момента избран между два периода, разделени с големи интервали, за които е съставена карта. Сведенията са твърде откъслечни и е трудно да се свържат в единно цяло, ето защо очертаването на дадено

географско положение трябва винаги да се приема за временно, т.е. взето само към дадена дата.

Лемурийците, избрани да послужат като родители на Атлантската раса и отведени от своя Ману в Неизчезващата свята земя, се разделят на групи и заемат седемте зони, или носове, на тази земя. “Така, две по две, в седемте зони”, казва Книгата на Дзиян, “Трета раса роди Четвърта” преди около 4 милиона години, към края на Вторичната ера. Новата раса се ражда под влиянието на Луната и Сатурн - Сомата и Шани - и широкото практикуване на черната магия, особено при толтеките, е станало посредством умелото използване на “тъмните лъчи” на Луната, т.е. еманациите от тъмната част на Луната. На Сатурн се дължи отчасти изключителното развитие на конкретния ум, който характеризира тази (толтекската) подраса, както и голяма част от египетската наука. Атлантите се наричат още и “чада на Падмапани”, защото лотусовият цвят е емблема на раждането, която показва, че Четвъртата раса е родена чрез съединяването на половете. Голямата плътност, достигната тогава от човешкото тяло, го прави способно да възприема въздействия от твърди тела, на които предишните по-фини форми са оказвали по-малко съпротивление.

Първа подраса

В 1-ва подраса от Четвъртата раса (рмоахалите, със светла кожа) се въплъщават Асурите, а след тях и множеството Слънчеви праотци от първия клас, както и Лунните монади. Когато атлантският тип е окончателно оформен след дълги столетия, те се преселват на юг и под ръководството на своите Божествени царе, Агнишвата-праотците, лека-полека създават една мощна цивилизация. Те изместват лемурийците, които обитават Африка и близките земи, подаващи се над водите на Атлантическия океан, издигайки силни градове с добре организирани народи. Те все още си служат с третото око, но двете физически очи са вече развити и започват да го изместват. Асурите не са още пълни господари на собствените си тела, за да могат да заповядват и на чуждите и така младата цивилизация спокойно напредвала.

Втора подраса

Втората подраса (главатлийците, с жълта кожа) обитават земята, която сега лежи на дъното на Атлантическия океан; те също са управлявани свисше от Божествените царе. Асурите бързо застават начело на човешката еволюция в поредицата епохи, но все още се подчиняват на властта на Владиците на светлината, които управляват големи провинции и под чието ръководство земеделието и архитектурата бележат значителен напредък. Няма нищо по-спокойно и величаво в цялата атлантска цивилизация от този период под управлението на Божествените царе. В това време на запад започва да се развива зародишът на нова подраса, с по-силен интелект, но и физически по-плътна. Това е толтекската подраса, предназначена да издигне цивилизацията на Четвъртата раса до най-високата материална точка, но пък и да изпита нейното грозно падение. В нея се въплъщават най-силните от Асурите и най-добрите от Слънчевите праотци и се установяват в земи, които не са в сферата на силните конвулсии, разкъсали Атлантида на седем големи острова. Тези конвулсии унищожават по-голямата част от 1-та и 2-та подраси, като остават от тях само малки части. Първата се отдръпва на север, смалява се по ръст и изпада във варварство. Втората се

отклонява на юг и изток, където се смесва кръвно с лемурийците, пребиваващи още там и така слага началото на дравидските народи.

Трета подраса

По този начин се прочиства почвата за великата подраса на толтеките - раса с красиво и добре сложено тяло на все още исполини, високи около 9 метра, с цвят между червен и червено-кафяв. Материята на телата им, както и на хората от 4-та и 5-та подраси, е по-плътна от всички други тела преди и след тях - толкова плътна, че един наш прът желязо би се прегънал, ако се хвърли срещу тях, а един прът наша стомана би се пречупил, ако по-силно се ударят с такъв. Един наш сегашен нож не би могъл да реже тяхното месо, точно както не може да реже камък. Излишно е да добавяме, че минералите тогава са били толкова по-плътни от сегашните, колкото тяхната относителна плътност спрямо тогавашните човешки тела е такава, както тази на нашите минерали към нашите тела днес. Те имат и другата особеност, че много бързо възстановяват здравето си и дори най-големите рани, получени в сражения или при инциденти, заздравяват и то с удивителна бързина. Те не страдат от нервен удар в следствие на големи разкъсвания на тялото, нито изпитват остри страдания при измъчване, даже такава, причинявано от съзнателна човешка жестокост. Нервната система е силна, но не и деликатна; нейното не особено фино устройство може да понася без особена трудност сътресения, които биха сломили един човек от Петата раса. Плът подобна на скала, нерви като стоманени жици - такива са телата на тези подраси. Развиващият се усет за вкус възприема само най-остри дразнения и не може да усети по-деликатните. Най-деликатесни храни за тях са: гнило месо, силно вкисната риба, чесън и всички треви с парлив вкус - най-остри и парещи твърди и течни неща за ядене. Всичко останало е безвкусно за тях. Тъй като нямат обоняние, могат да живеят без никакви притеснения сред най-влюдяващи миризми и макар висшите класове да са извънредно чисти по отношение себе си и жилищата си, ни най-малко не се смущават от най-вонящи нечистотии в съседство, стига само да не ги виждат. Някои следи от тези физически особености още могат да се проследят у мнозина от техните потомци. Североамериканските червенокожи оздравяват от рани, които биха убили човека от Петата раса. Те могат да понасят леко мъчения, при които човекът на Петата раса бързо би загубил съзнание. Бирманците закопават риба и месо и ги смятат за деликатеси, когато са вече угнили. Всички тези хора могат да живеят сред такива миризми, които биха разболяли човека от Петата раса.

Третото око, което както видяхме, се отдръпва навътре в главата и все повече и повече се замрежда от увеличаващата се гъстота на материята, отпада съвсем като физически орган у толтекската подраса, но остава да работи активно за дълги епохи при следващите подраси. Даже и след окончателното закърняване на третото око като физически орган, толтеките продължават да бъдат чувствителни за астрални внушения и отвъдфизически влияния. В дните на толтекската поквара, висшите класове прибягват до черна магия, за да лишат от тази чувствителност онези лица, които искат да заробят и експлоатират. Те не само престават да я развиват, както се практикувало в старите дни, но и се стараят съзнателно да я премахнат. Въпреки всичко обаче тя съществува и до днес в известна степен у много народи и племена от Четвъртата раса.

По това време, както между толтеките, така и между 4-та и 5-та подраси - туранска и семитска - говорът е слян (нечленоразделен) и това е най-старата форма на говор - този на ракшасите, туранските гиганти. С течение на времето езикът става членоразделен и такъв преминава в Петата раса.

Както споменахме, ръстът е гигантски - титански, както често се казва - но

постепенно, раса след раса, той намалява. Статуите, които днес виждаме да стърчат из Източните острови, стигат предимно до 9 метра височина и представят ръста на Четвъртата раса от средния период. За Бамианските статуи, пет на брой, Елена Блаватска казва, че са дело на Посветените от Четвъртата раса и представят постепенно намаляващия ръст на петте раси. Първата статуя, олицетворяваща Първата раса е 58 метра висока; втората статуя, олицетворяваща Втората раса, или родените като пот, е 40 метра висока; третата - 20 метра; четвъртата и петата - още по-ниски, като последната е малко по-висока от един едър човек на Петата раса. В ново време статуите са покрити със слой от гипс и моделирани така, че да изобразяват Буда, но фигурите изсечени в скалите показват произхода на всички тези останки от времена много по-ранни от това на Буда.

В тази 3-та подраса, толтекската, се възплъщават някои от най-великите Асури, същества високо развити по отношение на наука и могъщество, които намират във великолепните тела на толтеките този тип, който е пригоден за по-нататъшната им еволюция - тела, които бързо се развиват още повече, под въздействащия натиск отвътре. След тях прииждат Асурите, които са се възплътявали по-рано в 1-та и 2-та подраси, а също и Слънчевите праотци, които там преминават своите първи земни възплъщания. Такива са висшите класове на ранната толтекска подраса, а след тях се нарежда множество от по-малко развити хора, но хора кротки, податливи, готови за възпитание и ръководство. При тях се явяват Божествените царе, за да им помагат при изграждането на тяхната велика цивилизация, а Драконите на мъдростта наглеждат това ново развитие на човешката раса, така многообещаваща в своята силна и ревностна младост. Затова се казва, че тази подраса, наричана в Пураните Даития, има за Учител Шукра (Венера), тъй като Агнишвата-царете я управляват под ръководството и закрилата на Драконите на мъдростта от Венера. Ето защо се казва, че Шукра е наставник на Асурите.

При тези благоприятни условия с Божествени учители и царе и способни ученици, толтекската цивилизация расте и се развива. В нея се явява Асурамая - най-великият между астрономите, който започва астрономическите наблюдения, пазени и до днес от Бялата ложа; той съставя Зодиака, който предава на атлантите от Рута, от които преминава у египтяните след векове. Сред тях от време на време се явява и тайнственият Нарада, рожба на воля и йога, който научава тайната да се явява на Земята през безброй векове, минавайки от едно тяло в друго и идвайки сред хората като арбитър на съдбините на народите, ръководител на препускащото колело на промяната, искри от което са войните и народните размирици. Изучаването на природните сили се води от тези възприемчиви ученици на Мъдреците така, както никога до момента. Те си служат в това начинание с фините енергии, които имат за стихия етера; те летят във въздуха с въздушни кораби, както параходите порят днес океаните² и тези въздушни кораби им служат в големите войни, озабеляващи последните столетия на толтекското владичество. В древните книги се срещат много предания за времена, когато войни се водят във въздуха между сражаващи се армии. В тези последни времена те си служат и с познанията си в областта на химията за създаването на оръжия, чиято огнева мощ носи големи разрушения. Боен въздушен кораб, летящ над главите на сражаващите се, пуска внезапно облак от тежки отровни газове, които упойват и изтравят хиляди безпомощни бойци. Или пък пускат големи бомби, които при удар в земята експлоадират и разпрачат по всички направления стотици хиляди огнени топки, или огнени стрели, покривайки полесражението с ръзпокъсани трупове.

В първите дни тежките научни изследвания са правени с благородни цели като например за подобряване на земеделието, отглеждането на подобрени типове животни, произвеждането на разновидности храни, култивиране на плодни дръвчета, засилване на почвата, употреба на цветна светлина за ускоряване развитието на животни и растения и изкореняване на появяващи се болести.

Не бива да забравяме също и широкото разпространение на алхимията - майка на химията - за произвеждането на метали, наричани сега благородни, но тогава ценени само

заради тяхната декоративна красота[76]. Златото се употребява свободно в къщите и храмовете, позлатени стълбове често се срещат в жилищата на заможни хора, в дворците на князете и в религиозните храмовете. Употребяват се за украсата на градовете и много смеси поради техния метален отблясък.

Толтеките развиват архитектурата до голямо съвършенство и техните градове са модели на здравост и красота. Най-висшестоящ между всички е прочутият “Град на Златните порти”, построен върху един хълм, на върха на който се издига великолепен златен храм, който е същевременно и дворец и храм, защото неговите галерии с многобройни колони и богато украсените дворове, са жилища на Божествените царе, при царуването на които толтекското царство достига величествен разцвет. Рисуването и позлатяването фасадите на къщите се практикува много често; статуи, барелефи, фигури от всякакъв вид служат също за украса.

Обществената уредба, създадена от Божествените царе е основана върху идеята, че знанието и силата са които трябва да носят бремето и отговорността, и че слабостта има право на покровителство, а не е повод за угнетяване. Образованието е всеобщо, но разнообразно, според жизнения път, който се открива пред ученика. В дните на разцвет на толтекската цивилизация всяка провинциална столица има свой централен университет с факултети за всяко изкуство и наука, с гимназии към него из цялата провинция, посредством които са разпространявани навред всички открития от практически характер. Държавата поощрява развитието на науките, като освобождава хората от активна служба, когато достигат зенита на физическите си сили и ги поставя в лабораториите, за да правят изследвания там, ако не са необходими да ръководят някое промишлено предприятие, да изпълняват съдебни функции или да участват в управлението на държавата. По-малко развитите класове се занимават със земеделие, производство и всякакъв вид ръчен труд, а държавата счита за свой най-висш дълг да се грижи за тяхното добруване и удобства, като ги осигурява с изобилие от храна и дрехи. Управител, чиито подчинени са недоволни, неорганизирани, зле снабдявани с продоволствия и облекла, губи своята длъжност, защото се счита или за неспособен или за небрежен, а за по-значителни размирици е дори глобяван или затварян.

Следи от тези методи и идеи се срещат в откъси от твърде стари писания на народи с далечно минало. Такива срещаме в някои китайски книги и в открити сведения от сравнително по-късни цивилизации. Те показват с каква бащинска грижа царете са се отнасяли към своите народи. Перуанската цивилизация - така хубава, макар и отмряла - която Писаро и неговите испанци унищожават, пази някои слаби черти от по-старите времена, на които е наследник.

Толтекското царство се простира от своя център в Атлантида на запад над двете Америки, на изток над северна Африка и Египет, обгръщайки в свое владение много народности, смесица от 2-та лемурийска подраса и по-младите 4-та и 5-та подраси от същата раса, всяка от които е в своя собствен център.

Когато Толтекската империя достига тази връхна точка, Божествената династия бива прекъсната, защото мъдростта на Великата йерархия счита, че е настъпило времето, когато човечеството трябва да се опита да върви само, за да се поучи от своя опит и придобие сила от собствените си падения. Следва дълга поредица от адепти царе, които са ученици на Великите богове, но ахамкарата на възплътените Асури, укрепнала от власт и управление, започва да взема опасни размери, паралелно с нарастването на тяхната сила и властничество и с оттеглянето на Божествените царе, когато управлението на страната минава в по-слаби ръце. Стиховете на Дзиян изказват това с няколко силни думи: “Тогава третата и четвъртата (подраси) се възгордяха: *Ние сме царете, ние сме боговете*. Те взеха жени, красиви наглед, жени измежду без-умните, от тесноглавите. Те родиха чудовища, зловни демони, мъжки и женски, също и Кхадо[77] със слаб ум. Те издигнаха в култ човешкото тяло. Покланяха се на

мъжкото и на женското. Тогава третото око съвсем престана да действа. Те издигнаха огромни градове, които изградиха от редки почви и метали. Издялаха своите образи от бял и от чер камък, издялаха ги в естествен ръст и им се покланяха. Те издигнаха големи статуи - девет яти високи - според размера на телата си. Вътрешни огънове бяха разрушили земята на техните праотци. Водата заплашваше Четвъртата.”[78]

В тази епоха, когато е във владение толтекската подраса, туранската подраса - четвъртата - се заселва на изток, макар да е все още васална на Белия император в Града на Златните порти. В последвалите войни тези туранци се съюзават с южните бунтовници и тогава стават “Третата и Четвъртата, които се възгордяха”. Петата подраса също е вече обособена и се бори отчаяно да загуби властта на север. Но засега няма защо да се занимаваме с нея.

Постепенно въплътените Асури се разбунят против Белия император - първоначално тайно, като отказват да изпълняват издаваните от столицата заповеди, разпространявайки идеята, че народът има много по-голяма нужда от вицецралете, които стоят близо до него, отколкото от Императора, който е далеч. Тяхното влияние постепенно нараства и те все повече уронват авторитета на Императора. За да обаят народа те го омайвали с магическите си сили, използвайки свръхестествените си знания и умения, за да възвеличат себе си и да се обвият с тайнственост, навявайки ужас в умовете на невежите. За да откъснат още по-сигурно сърцето на народа от Белия император, те въвеждат постепенно изменения в религиозните обряди като заменят строгия и тържествен ритуал, установен от Божествените царе, с шумни празненства и ослепителни зрелища, в които чувствеността играе голяма роля.

Първите храмове са грамадни и масивни, украсени със злато и скъпоценности, но всичко в тях е просто, невинно и величествено. Централен обект в храма е едно блестящо златно слънце - образ и символ на небесното Слънце, което пък е символ и бляскава одежда на Владиката на Любовта и Светлината, Управителят на слънчевата система, и с което Той прикрива своята вечна неизказана светлина. Култът се състои от мелодични песни и великолепни плетеници от ритмични танци, с гирлянди от цветя и облаци от приятно кадене; всичко наистина е великолепно и пищно, но същевременно и с благородна чистота и тържественост. Във връзка със Златния храм на централната столица се намира и Бялата зала, или Пещера на посвещение, където учениците на Драконите на мъдростта получават своето помазване, където Звездата на посвещението свети над главата на Йерофанта и където от време на време се явяват лъчезарните форми на Синовеите на огъня. Тази именно Пещера прави храма толкова свещен и е причината той да е фокус на духовна сила. Към него са обърнати сърцата на хората; около него свети аурата, образувана от народната преданост; тя е видимият символ на покровителствената грижа на Драконите на мъдростта.

Честолюбивите Асури знаят много добре, че докато Златният храм и Бялата зала стоят като притегателен център за всички погледи и се възприемат като сърцето на Толтекската империя, народното сърце все към тях ще се обръща. Затова решават да основат нова столица и да поставят там един император съперник - Тхеватат - като издигнат в неговия палат нов храм и нова зала за посвещение. За да дадат свръхестествено основание на новия център те извикват на помощ мощните елементи на нисшия астрален свят да се явяват на споменатите празници в ослепителни форми, за да приемат даровете и поклонението на народите. Не след дълго, за да привържат още повече тези страшни същества в тяхна служба, започват да им принасят в жертва заклани животни, а при големи тържества - и човешки жертви. Сетне започват и практики на похот, тъй като жестокостта и развалата са сродни помежду си - струпаният народ прекарва цели нощи в най-груби оргии, след като през деня е бил зрител на борби и кръвни жертвоприношения.

Следващата крачка надолу е направена, когато Асурите обявяват себе си за предмет на божествен култ: “Ние сме царете, ние сме боговете!” и внасят свои исполински статуи в храмовете като предмети на поклонение, а вместо божествената духовна енергия издигат на

почит човешката творческа сила, която всъщност е само отражение на първата, и на която тя съответства във физическия свят. Така излиза на сцената фалша с всички негови мерзости.

Голямата свръхестествена сила на Асурите, станали сега магьосници от най-черен и ужасен вид, създава едно царство на ужаса в тази част на земята, която те владеят. Те прибегват до най-нисши практики на черна магия, за да тероризират и смазват. С помощта на полу-животните жени от типа на “тесноглавите” от Трета раса и на магически действия от най-мръсно естество, те създават мощни чудовища, съединяващи силата на звяра и хитростта на дивака и тези форми изпълват с най-нисши елементи. Тези чудовища стават техни телохранители и служители - ужасяващи символи на тяхната сила и така “Владиците на мрачното лице” се издигат до върха на силата, възплъщение на ахамкара, и стават истински царе на мрака.

В това време, когато всички сили на материята се концентрират около един общ център, Белият император стяга своите редици за отпор. Приготовления за бъдещето се правят и във висшите сфери. Между Синовеите на светлината неколцина са достигнали висше просветление и са станали Буди - обширен резервоар от духовни сили, готов за издигането на света след потъването му в материята. Трябва да минат още 200 хиляди години, за да избухне Великата война, когато Драконите на мъдростта изпращат един от тях, Вайвасвата, да избере измежду свадливата пета подраса, Семитската, семето за Петата коренна раса и да го отведе в Неизчезващата земя - люлката, както вече се спомена, на всички предходни коренни раси. Избраната раса на няколко последователни групи е отведена в далечния край, за да бъде опазена от приближаващите се бури, далеч от арените на борбата. В тази засмяна под лъчите на слънцето земя виждаме Вайвасвата, заобиколен от своите ученици, да бди над своята раса в детска, не - в зародишна възраст. Там са бъдещият Зороастър, бъдещият Орфей, бъдещият Хермес, бъдещият Гаутама, бъдещият Майтрея и много други, бдящи над кълнящото семе. Но нека да оставим тази мирна сцена и се върнем пак към бурната Четвърта раса.

Войските на Владиците на мрачното лице започват да настъпват на север и една дълга поредица от боеве се завързва между тях и войските на Белия император. Успехът е променлив, но все пак черната вълна победоносно настъпва на север, защото още не е дошло времето за тържеството на Духа, а за това на материята. От всички страни прииждат многочислени пълчища под знамената на Мрачните царе, защото те се позовават на животинските страсти в човека, над които той не е все още в себе си господар. Чистият живот на останалите верни на Добрия закон събужда ожесточена ненавист - ненавист, която богатия винаги изпитва към “бедния” аскет, ненавист на нечистия към тези, чиято чистота е един мълчалив укор за тях.

Бавно и с променлив успех вълната все пак напредва. Стават кървави схватки и ужасни кланета и ведно с това тъмните сили вървят към своето тържество. Най-сетне Белият император е прогонен от своята столица. Градът на Златните порти, където са царували Божествените царе, и който е бил осветяван от посещенията на Свети Сили, става плячка на Владиците на мрачното лице и Черният император, прословутият Хираниакша, се възкачва на трона, откъдето е бил оповестен някога Добрият закон. Залата за посвещение е разрушена, големите стълбове при входа - разбити на две и покривът - раздробен на късове. Златният храм, където някога едно божествено свещенство е служило, е омърсен с кръв на невинни животни, а грамадни статуи на мрачните магьосници гледат злобно от мястото, където преди е светил дискът на Слънцето.

Най-сетне чашата на злото е препълнена. Минават 50 хиляди години след омърсяването на Златния храм; магьосничеството се разпростира по всички направления и материалността достига своята най-ниска точка. Настава време Земята да се очисти от бремето на жестокостта, похотта и подтисничеството, под което е огъвала гръб.

Драконите на мъдростта виждат, че идва времето, когато природните сили трябва да

се насочат срещу “черната кръв на магьосниците”. Заповед се дава от Шамбала - сигнал за потопяването на страната, която вече не може да бъде очистена, и сигнал за спасяването на тези, които ще послушат зова, за да напуснат вече осъдената страна. Ето какво казва коментарът: “Великият цар на ослепителното слънце, първенецът на жълтоликите, беше опечален като гледаше греховете на черноликите. На въздушни кораби Той изпрати до всички свои братя първенци, благочестиви мъже, да им се каже: *Пригответе се! Станете вие, люде на Добрия закон, и минете страната докато е суха! Владиците на бурята са близо. Техните колесници приближават земята. Само още една нощ и два дни Владиците на тъмния лик имат да живеят върху тази търпелива земя. Тя е осъдена и те трябва да потънат заедно с нея. Подземните владци на огъня приготвяват своите магически огнени оръжия. Но Владиците на мрачното око са по-силни от тях, които са им рожби. Те знаят как да си служат с магически оръжия. Елате и употребете вашите! Нека всеки Владика на ослепителния лик вземе мерки, така че въздушният кораб на всеки Владика на мрачния лик да падне в негови ръце, за да не би някой от тях да избяга от водите, да избегне бича на Четирите [кармични божества] и така да спаси злите си господари. Нека всеки Жълтолик прати от себе си дрямка върху всеки Чернолик. Нека дори те бъдат пощадени от мъки и страдания. Нека всеки човек, верен на Слънчевите богове, свърже [парализира] човек, верен на Лунните богове, за да не страда, нито да избегне участието си. И нека всеки Жълтолик даде от своята жизнена вода на говорящото животно при всяко Тъмен лик, за да не събуди то своя господар. Часът е ударил, черната нощ е готова... Нека тяхната съдба се изпълни. Ние сме слугите на великите Четири. Нека се върнат Царете на светлината ...* Тогава звезди се изсипаха като дъжд върху земите на Мрачните лица, но те спяха... Водите се вдигнаха и покриха долините от единия край на земята до другия. Високите земи останаха, дъното на земята (т.е. подводната част) стана сухо. Там живеяха тези, които се спасиха: хората на Жълтия лик и Окото на правдата. Когато Владиците на мрачното лице се събудиха и потърсиха своите въздушни кораби, за да се спасят от надигащите се води, видяха че са изчезнали.”

Така разказва откъсът от коментара. “Говорещите животни” са чудовищата, които споменахме, а “жизнената вода” е кръвта. “Хората на Добрия закон” се спасяват от неминуемата катастрофа, избягвайки преди да се разрази бурята. Бесни вихри вдигат вълни колкото планините; подземни трусове хвърлят гигантски вълни върху тресящите се земи; потоп от дъждове залива долините и превръща реките във водопади; хълмове, изтръгнати от местата си, летят във въздуха и надробени падат като лавини от късове надолу по склоновете на долините; сякаш самата земя се разпада под ударите на буйните водовъртежи и бесни реки. Гърмът на бучащите води се смесва и заглушава виковете на давещите се хора и рева на повличаните животни... Славата на Атлантида потъва под водите, като оставя след себе си преданието за потоп, отразено в легендите на народите и послужило впоследствие като материал за художествени творби в по-късните времена.

Така Земята се освобождава от тежкото бреме и черното изкуство получава такъв удар, от който вече не може да се съвземе. Самите Асури получават добър урок, който им служи за изкупление и ги насочва към сигурния път на еволюцията.

Четвърта и останалите подраси

На четвъртата подраса, туранската, не си заслужава да се спиране много. Това са главно ракшасите - гиганти, брутални и жестоки. Историята на древна Индия е пълна с разкази за техните боеве с младата Пета раса.

Както видяхме, от петата подраса, семитската, е взет зародиша на Петата коренна

раса. Това е един свадлив и войнствен народ. Клон от този народ, избран от Ману Вайвасвата за създаване на Петата раса, но впоследствие изоставен от Него поради липса на податливост, са далечните прародители на днешния еврейски народ.

Шестата подраса, акадийската, се ражда след катастрофата, която унищожава 2/3 от толтекската подраса (останалата 1/3 се изселва на север и по-късно се смесва с оформящата се Пета раса). Пеласгите[79] са нейни потомци с леко смешение на кръв от 7-та подраса. Етруските и картагенците, както и скитите[80], имат същия произход.

Седмата подраса, монголската, се развива от туранската и от нея произлизат китайците от вътрешността (не крайбрежните), както и малайците, тибетяните, унгарците, фините и ескимосите. Някои от техните разклонения се смесват със североамериканските толтеки и затова североамериканските индианци имат малко монголска кръв в жилите си. Японците са едно от най-последните разклонения на монголската подраса. Много племена от тази подраса емигрират на запад, като се установяват в Мала Азия, Гърция и съседните страни, където подобряват своя тип като се смесват с Петата раса, а именно с 2-та подраса, и така поставят началото на старите гърци и финикийците.

След изчезването на Посейдон започва бързият упадък на разпръснатите атлантски племена; опазват се по-добре само атлантите в източна Азия. Полинезийците, самоазците и тонгите са техни потомци. Някои от техните племена падат даже така ниско, че се съединяват със съществата, които са “плод на греха” на “лишените от разум”, а някои се съединяват със западналите остатъци от 7-та лемурийска подраса, плод от което са диваците на Цейлон, Борнео, туземците на Андаманските острови[81], бушмените и някои австралийски туземци. Мнозинството от днешното население на нашата земя е все още от Четвъртата раса, но единствените, които изглежда имат още някакво бъдеще са японците и може би китайците.

Пета раса

Нека отидем сега на север към Светата земя и видим нашия Ману, светия Вайвасвата, който подготвя с безкрайно търпение своята избрана раса. В продължение на цели столетия Той работи с групата свои помощници върху създаването на една ядка за бъдещото човечество като наказва немирните, поощрява послушните, насърчава, предупреждава, увещава и мъмри. Тогава се прибавя петото сетиво към другите четири и човекът става такъв, какъвто го знаем днес. Там Ману води да се родят отново Великите асури, за да обърнат своите сили към добри цели. Там Той привиква най-светлите умове, най-чистите характери - да се родят във формите, развивани от Него. И там те живеят под закрилата на Полярната звезда, далеч от бурите на земята, бавно отработвайки новия и по-чист тип на човека.

В това време земната повърхност претърпява много изменения в разпределението на суша и вода. Новият материк Краунха - т.е Европа, Азия, Африка, Америка и Австралия, както са оформени днес - още не се е показал. Всред силни трусове някои части се подават една след друга над водите, други пък потъват, докато настава големият потоп преди 200 хиляди години, който оставя само остров Посейдон в средата на Атлантическия океан и дава на нашите пет материка приблизително днешното им очертание. Този “пети” материк (т.е. всичките земи, на които ще живее една коренна раса) също ще загине, когато му дойде времето, но този път от вулканически изригвания и земетресения - също както някога Лемурия. Защото от огън и вода, редуващи се, загиват материците един след друг, за да дадат място на идващите.

Петата раса се развива под влиянието на Буда, т.е. Меркурий[82], защото нейното главно предназначение е развиването на ума и планетата на знанието осветява с благотворните си лъчи часа на нейното раждане. Ето защо Пураните наричат Буда син на Инду, като Инду, т.е. Луната, е владика на Четвъртата раса, която пък е родител на Петата раса, тази на Буда.

Когато Ману завършва оформянето на новата раса, Той я повежда на юг към централна Азия, където прави едновековна почивка; от това място тя разпраща в последствие своите разклонения.

Тогава настъпва първото Велико преселение. Първата подраса (често наричана арийска, но това име е за цялата Пета раса) е отведена на юг, през мощната Хималайска верига, и се установява в северна Индия, наричана тогава Арияварта. Начело на това преселение стоят Седемте риши: Мариши, Атри, Пуластия, Пулаха (Кави), Анджирас, Крату (Кардама) и Дакша (имената са различни според писанията), които дълго време ръководят нейната еволюция. Тези имена са дадени в законите на Ману в горепосочения ред, с изключение на това, че Дакша е наречен Прашетас. Освен тях, за закръгляне на броя до десет, с тях са и тримата риши Вашишта, Бригу и Нарада.

И така, те завеждат в Индия подрасата, която Ману вече е разделил на четири касти. Тук Бархиад-праотците помагат, както вече видяхме, като образуват типовете тънки тела на всяка каста. Нямаме възможност да проследим дългата история на тази велика подраса. Водена от своите Божествени царе тя се бори против народите, които заемат страната - хора титани, останали от даитиите и ракшасите на Четвъртата раса. Кой не знае историята за Рамачандра, който водил война с ракшасите с техния мощен цар Равана и по този начин разширил границите на своето царство от Хималаите до Южното море? Нека се задоволим да кажем само, че арийците получават Зодиака направо от Синовеите на волята на йога, които идват между тях като Учители, - както се говори за “Драконите, които отново слязоха, установиха мир с Петата раса и й дадоха просвета”[83], и които донасят със себе си от централна Азия свещения език Сензар - “тайният свещен език на духовенството”, истинският “език на боговете”, от който произлиза после санскритският, и който и до днес остава т.нар. “тайнствен език на Посветените”, между които са и онези 24 Буди, все още почитани от джайнистите под името Титрамкари.

Втората подраса, ариосемитската, емигрира на запад от централна Азия и колонизира Афганистан; слиза по течението на р. Оксус и като минава на другия бряг на р. Ефрат, се установява в Арабия и Сирия. Тя дава много арийска кръв на акадийските и туранските племена, настанени по протежението на този път, и великата Арийска и Вавилонска империи са резултат от импулса, който тя дава на тия народи. Финикийците, по-късните египтяни и старите елини, както вече казахме, произлизат от кръстосването на тази 2-а подраса с моголската подраса. “Последните 7 династии, за които се говори в египетските и халдейските писания”, казва Елена Блаватска, “са от Петата раса”[84]. Някои разклонения на тази подраса емигрират на изток, кръстосват се с монголската подраса и създават крайбрежните китайци и династията, която днес заема китайския трон.

Третата подраса, иранската, водена от Зороастър, се отправя по следите на 2-та, но спира главно в Афганистан и Персия, които великият пророк избира за седалището си. Някои племена отиват чак до Арабия и оттам - в Египет, където се смесват с атлантските египтяни.

Тези две подраси се срещат с народи от Четвъртата раса, които са поклонници на Сурия (Слънцето), чиито жреци се наричат маги. Тези маги претендират за произход от Шакудвипа, или Шветадвипа - Белият остров. Тази тяхна претенция е в значителна степен правдива по отношение на първоначалния им произход, защото всяко истинско учение произхожда от обитателите на Светата земя, независимо от това дали под това се разбира Неразрушимата света земя, или свещения град Шамбала в пустинята Гоби. Учителите на 2-та подраса научават този народ на сабеизма - поклонение на съществата, които управляват

небесните тела, Ангелите-Звезди. Халдейският култ достига висока степен на мъдрост и чистота, тъй като халдейските маги са астрономи и астролози с дълбоки познания в науката за небесните тела и управляват държавата във връзка с наблюдаването на звездите.

Вследствие на злоупотребата с култа към Ангелите-Звезди, първият Заратустра (първият измежду четиринадесетте Учители, носещи същото име), начело на Учителите на 3-та подраса, забранява на своите деца да следват този култ като вместо това им дава огъня за символ на Божеството. Персийските мъдреци, също често наричани маги, се занимават повече с химията отколкото с астрономията, отчасти поради това, че тя се явява като важна наука за земеделието, на което 3-та (иранската) подраса е специално отдадена. Това води до високо развитие на алхимията, от която много следи намираме и в Египет, който бил твърде повлиян от тази подраса.

Четвъртата подраса, келтската, водена от Орфей, се отправя на запад, по-далеч от своите предшественици, колонизира Елада с по-късните гърци и оттам минава в Италия, Галия и още по на север в Ирландия и Шотландия, а също и в новата земя Англия. Интересно е да се отбележи как у тези роднински народи драконът е общ символ на Великите посветени. Йерофантите на Вавилон и Египет, на друидите и финикийците - всички са синове на Дракона, всички са "змии". Символът е дошъл от Атлантида, даже от Лемурия, и е запазен дори в Петата раса. Той се среща в Мексико и почти навсякъде из Америка, като един от мировите символи, давани на Учителите на човечеството.

Петата подраса, тевтонската, също емигрира на запад, заема централна Европа и сега се е разпространила по целия свят. Днес тя заема по-голямата част от Северна Америка, помитайки пред себе си остатъците от атлантите; колонизира Австралия и Нова Зеландия - остатъци от Лемурия. Високо вдига глава тя днес навред по цялата земя, предопределена да основе една всемирна империя и да ръководи съдбините на цивилизацията.

Но и тя на свой ред ще отmine след изтичането на определеното време. Краунха ще последва своите по-стари сестри Плакша, Шалмали и Куша. Тогава от дълбоките води ще се покаже Шака, за да бъде материк на Шестата раса - там, където днес е Северна Америка, като преди това голяма част от тази страна бъде разпокъсана от земетресения и вулканични изригвания. Шака от своя страна също ще си отиде в определеното й време, погълната от вълните подобно на Куша, за да освободи място на седмия материк - Пушкара, чийто център ще бъде някъде около Южна Америка. И тогава ще настъпи краят на нашата Земя - край на нейната дълга и пълна с бури история, когато тя ще изпадне в спокоен сън, след своя дълъг ден на будност. Защото планети отминават, кръгове следват кръгове и вериги заместват вериги, но само вездесъщият Дух, който сега е облечен в човешки тела, остава вечен.

[1] Първ в световната философска мисъл, в историята на човешката знайност, Плотин употребява думата

“теософия”, т.е. “богомъдрие”, въпреки че тя винаги е съществувала като явлението: човек-Бог.

[2] Индийски религиозни книги

[3] Uradhi, тела, среда

[4] Слънчевите светещи (Деви) или Агнишвата-Питри.

[5] Тайната доктрина, том 1, кн.1, стр 241; изд.1993

[6] Kalpas, огромни периоди от време.

[7] Бог-Логосът (Словото) на нашата Слънчева система.

[8] Brahmanda – “Брахмово яйце” – макрокосмосът.

[9] Тайната доктрина, 2,1,стр.85; има се предвид до 1887 г.

[10] Jiva, човешката душа.

[11] Ангел, “светещ”.

[12] Букв. “Полето на Куру”, където се води великата битка между Пандавите и Кауравите, отразена в “Махабхарата”, разглеждано в индийската религиозна мисъл не толкова като определена местност, колкото като поле на битките между доброто и злото, духа и материята в човека.

[13] По устройството на Слънчевата система вж “Древната мъдрост”

[14] Почивка

[15] Обитатели на Нирвана

[16] Тайната доктрина, I, 1, стр.261

[17] Индийски религиозно книги

[18] Тайната доктрина, 1,1,стр.173

[19] Танц на сътворяването, роден и изпълняван от Кришна с всички пастирки, копнеещи по него едновременно, което е “податка, че не става въпрос за личността, а за присъствието на духовната му цялост и жизнено начало в света на желанието, за астралното му всеотдаване.... и ако приемем, че жената – Ева, е астралното тяло на човека, ще оценим доколко много съзнания Кришна се докосва, за да ги наплоди” (цит. от “Езотерични школи и мистични учения” на В. Толев, стр.70).

[20] Тайната доктрина, 1, 1, стр.335

[21] Тайната доктрина, 1, 1, стр.335

[22] Тайната доктрина, 1, 1, стр.334-335

[23] Тайната доктрина, 1, 1, стр.334

[24] Към евреите, V, 8:9

[25] Тайната доктрина, 1, 1, стр.230

[26] Книга от поредицата обширни философски трудове, които съдържат коментари върху Ведите и Упанишадите.

[27] Август Вайсман (1834-1914) – немски биолог, автор на интересни изследвания върху живота на клетките.

[28] Раят, умствения свят

[29] Sharaddha – служба за покойниците.

- [30] Pitriloka – обиталището на Прародителите, което може да бъде в астралния или в двете подразделения на умствения свят, според положението на Прародителите.
- [31] Тайната доктрина, 2, 1, стр.16
- [32] Chohans – Кохани, висши духовни същества, които живеят и работят без физически тела.
- [33] Тайната доктрина, 2, 1, стр.27
- [34] Тайната доктрина, 2, 1, стр.27
- [35] Протисти – най-опростени организми, които се намират на границата между растението и животното.
- [36] Тайната доктрина, 2, 1, стр.28
- [37] Тайната доктрина, 2, 1, стр.28
- [38] Група необитавани планински острови в Северния ледовит океан, северно от Европа. От 1920 г. принадлежат на Норвегия.
- [39] Тайната доктрина, 2, 1, стр.28
- [40] Тайната доктрина, 2, 1, стр.225
- [41] Тайната доктрина, 2, 2, стр.135
- [42] Тайната доктрина, 2, 1, стр.28
- [43] Тайната доктрина, 2, 1, стр.222
- [44] Летящо животно от времето на мезозойската ера, което по устройство прилича на птица, но родствено е по-близо до влечугите.
- [45] Голям месояден гущер от същия период.
- [46] Тайната доктрина, 2, 1, стр.114
- [47] Sukahma Sharira, тялото на Кама-Manas
- [48] Окултно название на Монадата, наричана също и Двоен Дракон.
- [49] Тайната доктрина, 2, 1, стр.72-73
- [50] Тайната доктрина, 2, 1, стр.27
- [51] Shesha – Змията на Пространството.
- [52] Тайната доктрина, 1, 1, стр.79
- [53] Тайната доктрина, 2, 2, стр.258
- [54] Жизнен поток, дъх, жизнени сокове, схващани като енергии, чрез които се осъществява живот в тялото. Има пет основни прани: прана, апана, удана, самана, които контролират вътрешните сетива.
- [55] Тайната доктрина, 1, 1, стр.288
- [56] Тайната доктрина, 2, 1, стр.112
- [57] Тайната доктрина, 2, 1, стр.112
- [58] Ushanas - Венера
- [59] Венера сега е към края на Седмия кръг на Петата си верига, докато Земята сега се намира в средата на Четвъртия кръг на Четвъртата си верига.
- [60] Неуспехи на Лунната верига, т.е. монади, неуспели да достигнат там предназначенията висота.

[61] Тайната доктрина, 1, 1, стр.248. Това е онази част от човечеството на Лунната верига, която не успява да завърши там човешката еволюция и идва да я довърши с нашето човечество, навлизайки в онзи момент от нашето развитие, който съответства на състоянието, достигнато вече от тях.

[62] Тайната доктрина, 2, 1, стр.209

[63] Тайната доктрина, 2, 1, стр.209

[64] Тайната доктрина, 2, 1, стр.28

[65] Тайната доктрина, 2, 1, стр.254

[66] Тайната доктрина, 2, 1, стр.76

[67] Тайната доктрина, 2, 2, стр.254

[68] Тайната доктрина, 2, 1, стр.211

[69] Тайната доктрина, 2, 2, стр.69

[70] Тайната доктрина, 2, 2, стр.179

[71] Според книгата “Man: Whence, how and whither” Сензар също е донесен от планетата Венера.

[72] Битие, 6:2

[73] Тайната доктрина, 2, 1, стр.30

[74] Тайната доктрина, 2, 1, стр.30

[75] Тайната доктрина, 2, 2, стр.145-147

[76] Благородните метали имат по-особено, високочестотно вибрационно излъчване, което ги прави ценни. Така наречените днес украшения, първоначално не са били използвани просто като естетика, а с функцията да предоазват центровете (чакрите) от нежелани външни влияния и най-вероятно масовото производство и употреба на благородни метали в онези времена, както описва Безант, е свързано именно с тези техни специфики – а те са били много по-знайни за тогавашния човек, отколкото за нас днес.

[77] Еврейските liliths – същества в женска форма, красиви на глед, но без ум – само с животински инстинкт.

[78] Тайната доктрина, 2, 2, стр.258-260

[79] Древно племе, което около 3000 г.пр. Хр. се заселва по Беломорските земи, главно Цикладските острови (около о. Делос), средна Гърция и Пелопонез. Древните траки, фригийци, меди и дори днешните албанци се смятат за техни потомци.

[80] Древно племе с арийско-алтийско потекло, което населявало сев.-зап. Азия, и сев.-изт. Европа.

[81] Архипелаг в Бенгалския залив.

[82] Новите окултни знания не потвърждават истинността на тази аналогия – Буда, т.е. Сидхарта Гаутама и Меркурий, т.е. Хермес, Тот, са въплъщения на различни духовни Учители, от които Хермес е действителният и безспорен водач на човешката еволюция за момента.

[83] Тайната доктрина, 2, 1, стр.31

[84] Тайната доктрина, 2, 2, стр.261